โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

(Eco-school: Sharing and Learning Together)

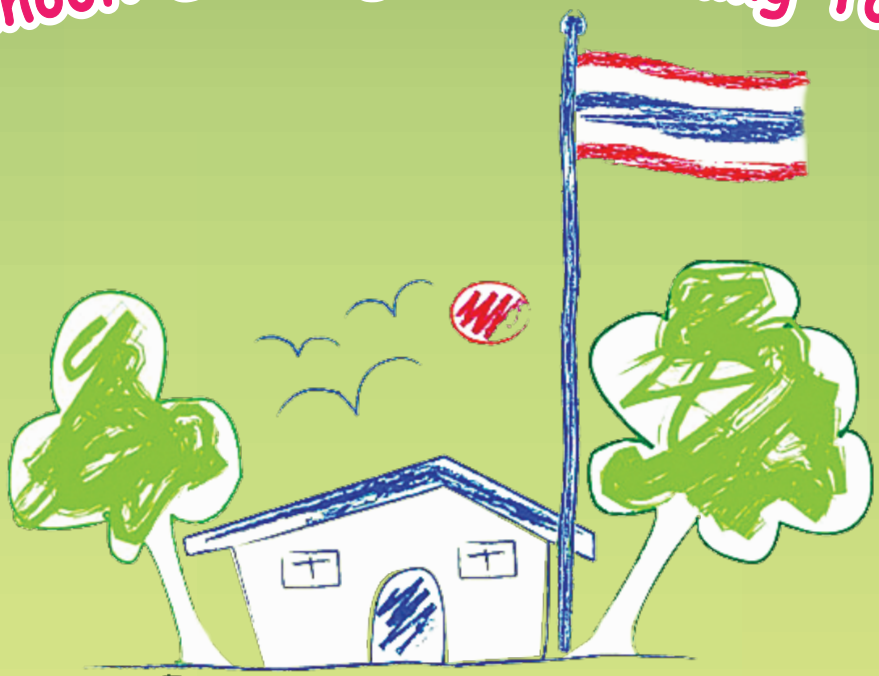

eco school

โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Eco-school: Sharing and Learning Together)

ที่ปรึกษา	ภาวิณี ปุณณกันต์ สากล ฐินะกุล เสริมยศ สมมั่น บรรพต อมราภิบาล
บรรณาธิการ	อลงกต ศรีวิจิตรกมล เรไร เที่ยงธรรม
กองบรรณาธิการ	นุชนารถ ไกรสุวรรณสาร จุฑา กีฬา เอกรัฐ ธิมาชัย สุภัค ไชยโย จารุวรรณ ผายทอง สราวุธ ขาวพุฒิ หิรัณย์ จันทนา กันต์ธีร์พัฒน์ อยู่แก้ว มะลิ เกือบสันเทียะ เฟื่องลัดดา ดวนขันธ์ ฤดีวรรณ พุทธประเสริฐ กฤษณ์พงศ์ ลิ่วพฤกษพันธ์
จัดพิมพ์เผยแพร่โดย	กองส่งเสริมและเผยแพร่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ออกแบบรูปเล่มและจัดพิมพ์โดย	บริษัท เอบิซ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด

คำนำ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมริเริ่มพัฒนาโครงการโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Eco-school) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 และขยายผลการดำเนินโครงการมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลักคือการส่งเสริมให้งานสิ่งแวดล้อมศึกษา (Environmental Education - EE) เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เพื่อสร้างพลเมืองที่มีจิตสำนึก มีความตระหนัก มีทักษะ และมีส่วนร่วมในการดูแล ปกป้อง และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่น ระดับประเทศ รวมถึงระดับภูมิภาคอาเซียน ซึ่งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนอีโคสคูล คือ เด็กนักเรียน และครูผู้สอนมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านทัศนะคติ มีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม และนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อันเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการเรียนรู้เพื่อความเป็นพลเมืองโลก

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงรวบรวมผลการดำเนินงานของโรงเรียนอีโคสคูลในทุกภูมิภาคของประเทศเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นที่รับรู้อย่างกว้างขวาง อีกทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เส้นทางการเดินทางสู่ความเป็นโรงเรียนสีเขียว หรืออีโคสคูล และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) ที่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน รวมถึงเป็นการสร้างแรงกระตุ้นและแรงบันดาลใจให้แก่โรงเรียนอื่นๆ รวมถึงครู และบุคคลากรทางการศึกษาให้เกิดความมุ่งหมั่นและทุ่มเทให้แก่การดำเนินงานโรงเรียนอีโคสคูลเพื่อมุ่งสู่จุดหมายปลายทางเดียวกันคือ การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพลเมืองที่มีความพอเพียงและยั่งยืน

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือผลการดำเนินงานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Eco-school: Sharing and Learning Together) จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน หน่วยงาน องค์กร รวมถึงบุคคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขอขอบคุณเครือข่ายโรงเรียนอีโคสคูลที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนข้อมูลสำหรับการเผยแพร่ในครั้งนี้เป็นอย่างสูง

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

เมษายน 2558

สารบัญ

คำนำ 1

ภาคเหนือ

โรงเรียนชุมชนบ้านป่าสักน้อย 4
โรงเรียนเชียงแสน อาคาเดมี 6
โรงเรียนดาราวิทยาลัย 8
โรงเรียนบ้านทุ่งฟ้าฮาม 10
โรงเรียนบ้านน้ำมิน 12
โรงเรียนบ้านเมืองชุม 14
โรงเรียนบ้านศรีกองงาม 16
โรงเรียนบ้านสันธาตุ 18
โรงเรียนพานพิทยาคม 20
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม 22

ภาคใต้

โรงเรียนบ้านท่าขาม 25
โรงเรียนปะทิววิทยา 27
โรงเรียนเมืองกระบี่ 29
โรงเรียนอนุบาลกระบี่ 31
โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน 33

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โรงเรียนขามแก่นนคร 36
โรงเรียนบ้านต้องโคกกะแซ 38
โรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยางเรียน 39
โรงเรียนบ้านหว้า 41
โรงเรียนบ้านโหล่นสามัคคี 43
โรงเรียนบุ่งคล้านคร 45
โรงเรียนวิจิตราพิทยา 46
โรงเรียนสตรีชัยภูมิ 48

ภาคกลาง

โรงเรียนตลิ่งชันวิทยา 50
โรงเรียนตาคลีประชาสรรค์ 52
โรงเรียนวัดถั่วทอง 54
โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย 56

เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์ 59
โรงเรียนคลองมะขามเทศ 61
โรงเรียนงามมานะ (แผน-ทับอุทิศ) 63
โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ 65
โรงเรียนวัดกระทุ่มเสือปลา 67
โรงเรียนวัดตะกล่ำ 69
โรงเรียนสุเหร่าจรเข้ขบ (กุลางกูรอุปถัมภ์) 72
โรงเรียนสุเหร่าทับช้าง 74
โรงเรียนสุเหร่าทางควาย 76
โรงเรียนสุเหร่าบ้านม้า 78
โรงเรียนสุเหร่าบึงหนองบอน 80

ภาคผนวก 82

ภาคเหนือ

โรงเรียนชุมชนบ้านป่าสักน้อย : เกษตรอินทรีย์กับหนองบงคาย

หลักสูตรท้องถิ่น เป็นหลักสูตรบูรณาการที่ผู้เรียนและครูร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากชีวิตจริง เกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีความสุข เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม การเรียนการสอนจะสอนตามความต้องการของผู้เรียน โดยครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เนื้อหาในหลักสูตร จะเป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้านเกษตรอินทรีย์ ตามความสนใจ จากการสำรวจ การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การทดลอง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรัก ตลอดจนเห็นคุณค่าและความสำคัญของสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวรวมถึงพื้นที่ชุ่มน้ำหนองบงคาย อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์ที่ยั่งยืนต่อไป

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

การศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ อธิบาย เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของหนองบงคาย แหล่งน้ำในชุมชน การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำหนองบงคาย สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมบริเวณหนองบงคาย สิ่งแวดล้อมในชุมชน และในโรงเรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบใช้ประเด็น ใช้ชุมชนเป็นฐาน และสร้างองค์ความรู้ได้เอง ลงมือปฏิบัติแก้ปัญหา และอนุรักษ์โดยใช้เกษตรอินทรีย์ร่วมกับชุมชนการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้และสถานการณ์จริง เกิดความสามัคคี และหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ มีความภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น และหนองบงคาย พร้อมกับนำแนวทางแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมไปใช้ในโรงเรียน ในครอบครัว มีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับชุมชนและหน่วยงานอื่น โรงเรียนชุมชนบ้านป่าสักน้อยได้จัดทำโครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติมเรื่อง “เกษตรอินทรีย์กับหนองบงคาย” (ง 21203) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบไปด้วย 7 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หน่วยที่ 1 ภูมินิเวศหนองบงคาย
- หน่วยที่ 2 สืบค้นความหมายได้ชัดเจน
- หน่วยที่ 3 เห็นความสัมพันธ์ต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม
- หน่วยที่ 4 เพ่งพิศถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- หน่วยที่ 5 กำหนดทางเลือกและวางแผนอนุรักษ์
- หน่วยที่ 6 ชักชวนกันทำ
- หน่วยที่ 7 นำมาแลกเปลี่ยนกับชุมชน

เป้าหมายในอนาคต

เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนัก ตลอดจนการมีส่วนร่วมมีความผูกพัน เห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสู่ชุมชนและหนองบงคายอย่างยั่งยืนต่อไป

โรงเรียนชุมชนบ้านป่าสักน้อย

236 หมู่ 12 ตำบลป่าสัก อำเภอเชียงแสน

จังหวัดเชียงราย 57150 โทรศัพท์ 053-955041

ผู้บริหาร นายชาญณรงค์ พงษ์สวรรค์

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1.นางวีณา ขัตติยะ

2.นางสมพร พันธ์วงค์

3.นางจีราพร ปินตา

โรงเรียนเชียงแสนอคาเดมี่ : "หนองบงคายแหล่งน้ำเพื่อชีวิต"

โรงเรียนเชียงแสนอคาเดมี่ เป็นโรงเรียนเอกชนที่มีการนำเอาแนวคิดจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ซึ่งกระบวนการดังกล่าวได้แก่ การจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญที่สุดคือการออกแบบและการใช้เครื่องมือ/สื่อ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ต่างๆ โดยประเด็นสำคัญคือ ต้องทำให้เด็กสนใจ ใคร่รู้ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายสำคัญ คือ เด็กได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพสมอง

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

เน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้นำความรู้จากการสืบค้น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เรียนรู้สถานการณ์มาสรุปเป็นองค์ความรู้ และวางแผนดำเนินงาน ซึ่งนักเรียนอยากรู้ว่าคุณภาพน้ำในหนองบงคายเป็นอย่างไร นักเรียนจึงช่วยกันคิด – นำเสนอแนวทางวิธีการ การแก้ไขปัญหาตามที่ได้พบเห็นและค้นคว้า ศึกษาแล้วช่วยกันคัดเลือกแนวทางวิธีการที่เห็นว่าสามารถทำได้จริง การจัดทำการเรียนการสอนในขั้นตอนนี้จะมีความตื่นเต้น และสนุกสนานมากเป็นพิเศษ เพราะนักเรียนทุกคนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อค้นหาคำตอบของนักเรียนที่ร่วมกันตั้งคำถามมาแต่ต้น ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของน้ำมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งผลที่ได้ค่อนข้างเป็นที่พอใจของครูและนักเรียนเป็นอย่างมาก ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและติดตัวไปตลอด ซึ่งต่างจากการเรียนหนังสืออยู่ในห้องเพียงอย่างเดียว นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง จนทำให้ใครบางคนพูดว่าโตขึ้นมาหนู/ผม อยากเป็นนักวิทยาศาสตร์

โดยได้จัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ว 15201 เรื่อง "หนองบงคายแหล่งน้ำเพื่อชีวิต" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย 7 หน่วยการเรียน ดังนี้

- หน่วยที่ 1 หนูน้อยนักสำรวจ
- หน่วยที่ 2 ตรวจค้นข้อมูลที่หลากหลาย
- หน่วยที่ 3 ขยายความสัมพันธ์
- หน่วยที่ 4 สร้างสรรค์แนวทางแก้ไข
- หน่วยที่ 5 ร่วมใจวางแผนงาน
- หน่วยที่ 6 ประสานปฏิบัติ
- หน่วยที่ 7 ตลาดนัดความรู้

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. คณะผู้บริหารโรงเรียนที่คอยสนับสนุนเอื้อเฟื้อทั้งแรงกายและแรงใจ ให้คำปรึกษาและใส่ใจ กระตุ้นอยู่ตลอดเวลา

2. คณะครูทุกท่านที่มีความตั้งใจในการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบ 7 ขั้นตอน โดยครูไม่มองว่าเป็นเรื่องใหม่ หรือเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียนสนุกสนาน มีความสุข ตื่นเต้น และเกิดเป็นความรู้ที่คงทนติดตัวเด็กนักเรียนไปตลอดชีวิต ถามกี่ครั้ง ถามกี่รอบ ก็จะตอบคำถามนั้นได้เสมอ

3. ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบนี้ ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยผลักดันโครงการไปสู่ความสำเร็จ

เป้าหมายในอนาคต

มีการบริหารจัดการโรงเรียนอีโคสคูล อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยมุ่งเน้น การพัฒนาหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้ตาม 7 ขั้นตอน รวมถึงการพัฒนากระบวนการคิด โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “โรงเรียนอีโคสคูล ทำให้คุณครูมีความกล้าที่จะคิดและสร้างสรรค์แนวทางการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ ที่คุณครูคิดวิเคราะห์แล้วว่า ทำแล้วน่าจะดี น่าจะเกิดผลสำเร็จได้ และนักเรียนก็มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน/ผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมีความสำคัญอย่างมากในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งโครงการนี้เป็นโครงการที่ควรทำต่อไปอย่างต่อเนื่อง”

เสียงจากครู “จากการเข้าร่วมโรงเรียนอีโคสคูล ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สะท้อนให้เห็นว่าการใช้กระบวนการเรียนรู้ตามสิ่งแวดล้อมศึกษา 7 ขั้นตอน ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นเป็นตอนและละเอียดมากขึ้น เมื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อผู้เรียน สังเกตได้ว่านักเรียนมีความพยายาม ใส่ใจค้นคว้า ใช้วิธีการค้นหาข้อมูลต่างๆ ที่หลากหลาย ไม่ใช่จากแหล่งข้อมูลเพียงแหล่งเดียว เพื่อที่นักเรียนจะได้ข้อสรุปที่ตรงกัน มีแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ มีความตั้งใจในการทำงาน ทำงานเป็นลำดับขั้นตอน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ให้ความสนใจที่จะค้นหาวิธีการที่หลากหลายมาตอบโจทย์ที่นักเรียนค้นหาอยู่ และที่สำคัญนักเรียนทำด้วยความสนุกสนาน มองเห็นคุณค่าในการทำงานร่วมกัน ถึงแม้บางครั้งจะมีข้อขัดแย้งบ้างก็ตาม”

เสียงจากนักเรียน “พวกเราชอบออกไปเรียนรู้นอกสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมของวิชาอะไรก็ตาม เพราะทำให้ได้เปลี่ยนบรรยากาศ พวกเราตื่นเต้น และอยากจะเรียนมาก กิจกรรมของโรงเรียนอีโคสคูลทำให้พวกเราได้เรียนรู้เรื่องที่ไม่เคยรู้มาก่อน และได้ค้นหาข้อมูลที่อยากรู้ได้ด้วยตัวเอง ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์เรื่องที่เราสนใจและเรียนรู้สถานการณ์โดยอาศัยข้อมูลที่หลากหลาย ทั้งไปสำรวจเอง จากผู้เฒ่าผู้แก่ อินเตอร์เน็ต วิทยากร และคุณครู พวกเราได้ความรู้เยอะมาก เราร่วมมือกัน มีการวางแผนแบ่งหน้าที่กันตามความถนัด บางอย่างที่ยากไปเราก็ช่วยกันจนสำเร็จ ได้คำตอบที่อยากรู้ และก็สามารถเผยแพร่บอกต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้”

โรงเรียนเชียงแสนอคาเดมี

190 หมู่ 6 ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 57150

โทรศัพท์ 053-777314 โทรสาร 053-650518

ผู้บริหาร นางอรัญญา วรรณรัตน์

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายธีระนิตย์ พิมพ์เงิน
2. นางสาวอมรนารี ปินปันคง
3. นางสาวเญอกัลญ์ อินทนิล

โรงเรียนดาราวิทยาลัย : ดารารักษ์สิ่งแวดล้อม

โรงเรียนดาราวิทยาลัยเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และก่อตั้งมานานที่สุดในเชียงใหม่และในภาคเหนือของประเทศไทย วิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ **“โรงเรียนดาราวิทยาลัยเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ มุ่งสู่มาตรฐานสากล พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีตามหลักคำสอนของคริสต์ศาสนา เป็นคนเก่งเต็มศักยภาพ อนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม มีทักษะในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุขในการดำรงชีวิตและความเป็นไทยมีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน”** โรงเรียนแห่งนี้ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา นอกจากนั้นยังนำโครงการบูรณาการเข้ากับการบริหารจัดการโรงเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนอีกด้วย

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

พันธกิจโรงเรียน “ข้อที่ 3 จัดการศึกษาสู่มาตรฐานสากลด้วยการพัฒนาหลักสูตรและการสอน อนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการ การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และการนิเทศการจัดการศึกษา”

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนเปิดสอนหลักสูตรการเรียนการสอน รายวิชาประชากรและสิ่งแวดล้อม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โรงเรียนจัดโครงการ งาน และกิจกรรมที่ตอบสนองการดำเนินงานด้านอีโคสคูล เช่น โครงการดารารักษ์สิ่งแวดล้อม, กิจกรรมห้องเรียนสีเขียว ได้รับการสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, กิจกรรม GLOBE ดาราวิทยาลัย, นักเรียนทำงานวิจัยศึกษาคุณภาพของแม่น้ำปิงและนำเสนอผลการวิจัยต่อชุมชนเพื่อปรับปรุงแก้ไข, กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์โดยนักเรียนมีจิตอาสา

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ผลจากการนำโครงการอีโคสคูลมาบูรณาการกับงานจัดการบริหารโรงเรียนทั้งระบบ ไม่ว่าจะเป็นงานกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ บรรจุไว้ในนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และอัตลักษณ์ของโรงเรียน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานทราบวัตถุประสงค์และแนวทางการปฏิบัติงานของโครงการ การดำเนินจึงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เป้าหมายในอนาคต

โรงเรียนจะจัดให้โครงการอีโคสคูล เป็นโครงการพัฒนางานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมและบูรณาการในการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาอย่างยั่งยืน

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “พัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนเป็นฐาน เน้นพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาการจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยธำรงไว้อย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง”

เสียงจากครู “การจัดการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาจำเป็นต้องมีกระบวนการปรับทัศนคติของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาทุกส่วน ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเกิดการยอมรับรูปแบบการจัดการการเรียนการสอนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน โดยไม่จำเป็นต้องให้เกิดงานที่เพิ่มภาระแก่ครูหรือผู้บริหารที่ต้องรับผิดชอบ การได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนและหน่วยงานต่างๆ ไม่ว่าในด้านบุคลากรหรืองบประมาณจะทำให้ครูมีกำลังใจ”

เสียงจากนักเรียน “การได้ลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดทักษะในการทำงาน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ การหาเครือข่ายในการทำงานจากรุ่นน้องที่จะร่วมดำเนินกิจกรรม ทำให้การขับเคลื่อนโครงการดำเนินต่อไปได้อย่างยั่งยืน”

โรงเรียนดาราวิทยาลัย

เลขที่ 196 ถนนแก้วนวรัฐ ตำบลวัดเกต

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50000

โทรศัพท์ 053-241039, 244654, 377378

ผู้บริหาร นางอวยพร หว่างตระกูล

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางพรสวรรค์ เอี่ยมบุญ
2. นางสาวเยาวลักษณ์ อินต๊ะ
3. นางสาวอุทัยวรรณ ปิ่นวัฒนากุล

โรงเรียนบ้านทุ่งฟ้าฮ่าม : สารเคมีกับพื้นที่ชุ่มน้ำหนองบงคาย

งานสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน คือ เรื่องของการพัฒนาคนซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมให้เป็นพลเมืองที่ดี และมีบทบาทในการนำสังคมไทยสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนโรงเรียนบ้านทุ่งฟ้าฮ่าม สังกัดสำนักงานเขตพื้นการศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รอบๆ ของหนองล่มและชุมชนได้ใช้ประโยชน์ในบริเวณพื้นที่หนองล่ม และพื้นที่ชุ่มน้ำหนองบงคาย อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งนี้ได้รับประกาศให้มีการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar site) ตามอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำหรืออนุสัญญา “แรมซาร์” อันดับที่ 1101 เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2544

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โครงการโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนบ้านทุ่งฟ้าฮ่ามเป็นโครงการที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนโดยใช้กระบวนการ 7 ขั้นตอน ตามหลักการโรงเรียนอีโคสคูล เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้บริบทของพื้นที่ชุ่มน้ำหนองบงคายและหนองล่มในการจัดการเรียนรู้ โดยปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชนควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน บนฐานเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรม จริยธรรม วิถีชีวิตตามแบบพุทธ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและจัดการศึกษาโดยชุมชนมีส่วนร่วม โรงเรียนบ้านทุ่งฟ้าฮ่ามได้จัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ว.15201 เรื่อง “สารเคมีกับพื้นที่หนองบงคาย” สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 ประกอบไปด้วย 7 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หน่วยที่ 1 ศึกษาภูมินิเวศหนองบงคายและหนองล่ม
- หน่วยที่ 2 สนใจในสารเคมี
- หน่วยที่ 3 ศึกษาถึงผลกระทบ

- หน่วยที่ 4 ค้นให้พบสิ่งที่เปลี่ยนไป
- หน่วยที่ 5 ร่วมใจคิดค้นหาทางแก้ไขปัญหา
- หน่วยที่ 6 บอกลาสารเคมี
- หน่วยที่ 7 เปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. การสนับสนุนจากคณะศึกษานิเทศก์ในการนิเทศ ให้ความรู้

2. การอบรมให้ความรู้แก่ครูและแนะนำโรงเรียน

3. การติดตามการดำเนินกิจกรรมของโครงการของเทศบาลตำบลโยนก ที่ให้การสนับสนุนสถานที่ในการฝึกอบรมคณะครูและงบประมาณบางส่วนในการจัดกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของพื้นที่ชุ่มน้ำหนองบงคาย

4. การร่วมมือกันขององค์กร หน่วยงานต่างๆในท้องถิ่น

โรงเรียนบ้านทุ่งฟ้าฮ่าม

187 หมู่ที่ 5 ตำบลโยนก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 57150

ผู้บริหาร นางสาวกรกช ไชยประเสริฐ

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางภาสิริ มณู
2. นางนงลักษณ์ จันทาพูน
3. นางสาวสุวรรณพร สุวรรณดี

โรงเรียนบ้านน้ำมิน : ป่าคือชีวิต

โรงเรียนบ้านน้ำมินเป็นโรงเรียนชนบทขนาดเล็ก ตั้งอยู่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้บริการพื้นที่ 3 หมู่บ้าน “อีกสิบปีมาเยี่ยมโรงเรียนใหม่นะ ภูเขาหัวโล้นรอบโรงเรียนจะต้องกลายเป็นป่าให้ได้” ประโยคนี้ของ นายสมพิศ กาติ๊บ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำมิน สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำงานด้านสิ่งแวดล้อมและโรงเรียนแห่งนี้สามารถพัฒนางานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน “ภายในปี 2558 โรงเรียนบ้านน้ำมิน ก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นอันดับ 1 ใน 10 ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 มีทักษะด้านอาชีพ เป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีวินัย น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต”

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- จัดกิจกรรมปลูกป่าระหว่างโรงเรียน ชุมชน และองค์กรท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ทำให้โรงเรียนได้รับรางวัลมากมาย เช่น รางวัลโรงเรียนมาตรฐานสิ่งแวดล้อมจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาธินัดดามาตุ โครงการโรงเรียนสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมเฉลิมพระเกียรติ (ตามรอยเท้าพ่อกับฮอนด้า) ครั้งที่ 5 และครั้งที่ 6, รางวัลชนะเลิศ ระดับประถมศึกษา การประกวด Eco-school Award ประจำปี 2553 จากคณะกรรมการนักธุรกิจเพื่อสิ่งแวดล้อมไทย
- จัดฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น ฐานการเรียนรู้การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ การบำบัดน้ำเสีย ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง การทำน้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. โรงเรียนบ้านน้ำมินถือเป็นบ้านหลังที่สองของเด็กทุกคนในโรงเรียน ที่คอยทำหน้าที่สร้างปฏิบัติการการใช้ชีวิตร่วมกันระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องให้สามารถช่วยเหลือ ดูแลซึ่งกันและกัน ให้เด็กได้เรียนรู้การพึ่งพาตัวเอง

2. บทบาทหน้าที่ของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นแรงขับให้เด็กเติบโตท่ามกลางธรรมชาติ ให้เด็กมีความรู้สึกและรับรู้ว่าธรรมชาติเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เด็กก็จะมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่ตนเองได้อยู่อาศัย

เป้าหมายในอนาคต

1. พัฒนาฐานการเรียนรู้ต่างๆ ให้มีความมั่นคงและยั่งยืน สามารถเป็นตัวอย่างให้แก่ชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจ เข้ามาศึกษาดูงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สร้างเครือข่ายเดิมให้มั่นคง และขยายเครือข่ายให้เพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคต

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “โครงการนี้เป็นโครงการที่ดี ที่ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน หันมาใส่ใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น โดยเริ่มต้นจากที่โรงเรียน ที่ตัวนักเรียน และนำไปขยายผลสู่ครอบครัว และชุมชนต่อไป”

เสียงจากครู “โครงการนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ครอบครัว และชุมชนโดยรอบโรงเรียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

เสียงจากนักเรียน “ทำให้เกิดความตระหนัก และอยากมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่”

โรงเรียนบ้านน้ำมิน

เลขที่ 98 หมู่ 6 ตำบลแม่ลาว อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56110

ผู้บริหาร นายสมพิศ กาติ๊บ

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายสังวาลย์ มีสุข
2. นายสายชล ชัยวัน

โรงเรียนบ้านเมืองชุม : การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพป่าชุมชนบ้านดอนมูล

โรงเรียนบ้านเมืองชุมเป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก บริเวณด้านหลังโรงเรียนมีแม่น้ำหางไหลผ่านซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของชุมชนโดยรอบ โรงเรียนบ้านเมืองชุมได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียนได้เรียนรู้ และปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเข้าร่วมโครงการโรงเรียนอีโคสคูล โดยใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นอย่างมีความรับผิดชอบ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนรุ่นปัจจุบันถึงคนรุ่นลูกหลานในอนาคต ให้ชุมชนมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี มีสังคมที่ยั่งยืน สามารถบูรณาการมุมมองด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมซึ่งรวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริโภคทรัพยากรธรรมชาติเพื่ออนุรักษ์ไว้สำหรับอนาคต และมีความสุขในปัจจุบันกับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมค่ายการเรียนรู้อีโคสคูล ได้จัดรูปแบบกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจวิทยาศาสตร์ที่ใกล้ตัวให้นักเรียนได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ระบบนิเวศของแหล่งน้ำ กิจกรรมการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของป่าชุมชนดอนมูล การศึกษาบริบทของชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการจัดกิจกรรมได้จัดให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความสนุกสนาน ได้เรียนรู้ตามแนวความคิดหลักทางด้านวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมโดยไม่รู้ตัว ปรับเปลี่ยนความรู้สึกจากการเรียนที่ยากเป็นเรื่องง่าย ทำให้เกิดความรัก และสนใจวิทยาศาสตร์มากขึ้น

เป้าหมายในอนาคต

จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบ วินัย มีทักษะชีวิต ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และพัฒนาด้านวิชาการเต็มตามศักยภาพ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะ ใช้คุณธรรมดำรงชีวิตตามวิถีไทย สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ให้การสนับสนุนส่งเสริมเพราะเป็นกิจกรรมที่ดี ส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และมีทักษะที่ดีในการแก้ปัญหา”

เสียงจากครู ให้การตอบรับ ถึงแม้จะเป็นกิจกรรมที่จัดเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนได้ยาก แต่ก็สามารถดำเนินการได้ผลสำเร็จอย่างดียิ่ง ส่งเสริมให้เด็กมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนดีของสังคม

เสียงจากนักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตน มีความสุขเมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรม สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามที่กลุ่มของตนเองได้ออกแบบการเรียนรู้ ทำงานได้อย่างมีความสุขและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนๆ

โรงเรียนบ้านเมืองชุม

เลขที่ 269 หมู่ 5ตำบลเมืองชุม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย 57210

ผู้บริหาร สุรชัย ปั้นติ

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายชัยยงค์ นาสมทรง
2 .นางอัญชลี ทองสุข
3. นายสมฤทธิ์ ตรีรัตน์

โรงเรียนบ้านศรีกองงาม : มหัศจรรย์พื้นที่ชุ่มน้ำหนองบงคาย

โรงเรียนบ้านศรีกองงามตั้งอยู่ในพื้นที่ชุ่มน้ำหนองบงคาย อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โรงเรียนมุ่งมั่นบริหารจัดการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยยึดโรงเรียนเป็นฐานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ศิษย์เก่า คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รอบๆ

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจ 4 : การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

ศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศ ทรัพยากรในแหล่งน้ำ การใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต จัดให้มีการพัฒนากระบวนการด้านการจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างกลุ่มโรงเรียนพื้นที่ชุ่มน้ำหนองบงคาย 10 โรงเรียน โดยนำเอาวิถีชีวิตของชุมชนมาเป็นประเด็นร่วมกันเพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อม การให้ความสำคัญระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการศึกษาสิ่งแวดล้อม หน่วยงานรัฐ หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และการสร้างเครือข่ายโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยเผยแพร่ผลการดำเนินงานและการแลกเปลี่ยนเครือข่าย

โดยโรงเรียนบ้านศรีกองงาม ได้จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม “มหัศจรรย์พื้นที่ชุ่มน้ำหนองบงคาย” ประกอบไปด้วย 7 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หน่วยที่ 1 อะไรเอ่ย ดอกมีคุณค่า มีราคา
- หน่วยที่ 2 บัวหลากสี
- หน่วยที่ 3 บัวน้อยสุขสันต์
- หน่วยที่ 4 เกิดอะไรกับบัวน้อย
- หน่วยที่ 5 ค้นทางให้บัวน้อย
- หน่วยที่ 6 บัวน้อยหนองบงคาย
- หน่วยที่ 7 ดำรงรักษาให้ยั่งยืน

เป้าหมายในอนาคต

บริหารหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานของการทำงานของธรรมชาติ ระบบนิเวศ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม สาเหตุของการเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำจากน้ำมือมนุษย์ รวมทั้งแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกิดขึ้น การมีส่วนร่วม ทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคมที่จะช่วยให้มนุษย์มีประสบการณ์ที่แตกต่างกันในการนำความรู้และทักษะมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ผู้บริหารจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงาน การจัดทำหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา ร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7 ขั้นตอนของกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา”

เสียงจากครู “การได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ 7 ขั้นตอนของกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา และได้กลับมาจัดทำหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม”

เสียงจากนักเรียน “ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานของการทำงานของธรรมชาติ ระบบนิเวศ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม สาเหตุของการเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และผลกระทบที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาในหนองบงคาย”

โรงเรียนบ้านศรีกองงาม

หมู่ 10 ตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 57150

ผู้บริหาร นายบำรุง มีนา

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางสาวพิมพ์ชา ตาคำ
2. นางสาวทัศนีย์ โสภณอำนวยกิจ

โรงเรียนบ้านสันธาตุ : มหัศจรรย์ต้นกก

โรงเรียนบ้านสันธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นการศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ตั้งอยู่ตำบลโยนก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โรงเรียนบ้านสันธาตุได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง **“มหัศจรรย์ต้นกก”** เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามเป้าหมายของโครงการโรงเรียนอีโคสคูล

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

จากการทำกิจกรรม ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย มีการลงมือปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชน เกิดความตระหนักหวงแหน และรักสิ่งแวดล้อม นักเรียนมีทักษะในการทำงาน โดยกระบวนการกลุ่ม มีความรับผิดชอบ รู้จักการวางแผน และนักเรียนสามารถใช้กระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ โรงเรียนบ้านสันธาตุได้เปิดสอนวิชาหลักสูตรท้องถิ่น ตามหลักการสิ่งแวดล้อมศึกษา ในรายวิชาเพิ่มเติม ว 16201 เรื่อง “มหัศจรรย์ต้นกก” กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบไปด้วย 7 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หน่วยที่ 1 นักสำรวจน้อย
- หน่วยที่ 2 เรียงร้อยความรู้
- หน่วยที่ 3 สู่ความสัมพันธ์
- หน่วยที่ 4 รู้ทันสถานการณ์
- หน่วยที่ 5 สรรสร้างแนวทาง
- หน่วยที่ 6 จากต้นกกสู่ผืนเสื่อ
- หน่วยที่ 7 สร้างเครือข่ายในชุมชน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ความร่วมมือร่วมแรงของผู้บริหาร คณะครู และผู้ปกครอง องค์กรเอกชน และชุมชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือติดตามดูแล จนส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ จึงทำให้โครงการโรงเรียนอีโคสคูล สำเร็จได้

เป้าหมายในอนาคต

การใช้กระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และการขยายผลในช่วงชั้นอื่นๆ ในโรงเรียน

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ควรดำเนินการขยายผลทุกช่วงชั้นในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบ”

เสียงจากครู “ควรมีการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ มีการอบรมเพิ่มเติม และนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง”

เสียงจากนักเรียน “การเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมนอกห้องเรียนมีความน่าสนใจมากกว่าในห้องเรียน เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ทำให้เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม”

โรงเรียนบ้านสันธาตุ

341 หมู่ 4 ตำบลโยนก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 57150

โทรศัพท์ 052-029600

ผู้บริหาร นายทวีวัฒน์ ใจสุบรรณ์

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางสุกัญญา เชื้อเจ็ดตน

2. นางธันยธร วินัน

โรงเรียนพานพิทยาคม : โรงเรียนปลอดขยะ

โรงเรียนพานพิทยาคมเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ ปัญหาขยะในปัจจุบันเริ่มกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่กระจายในทุกที่เนื่องจากประชากรที่เพิ่มมากขึ้น โรงเรียนพานพิทยาคมได้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะต้องแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับขยะ โดยการทำงานที่จะให้ได้ผลควรจะเริ่มต้นจากภายในโรงเรียนเป็นอันดับแรก แล้วค่อยกระจายสู่ชุมชนและสังคม โดยมีนักเรียนเป็นตัวกลางในการเผยแพร่ความรู้ ในการจัดการโรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการ โรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ขึ้น โดยมีหลักการดำเนินงาน คือ การจัดการขยะอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การคัดแยกให้ได้ขยะประเภทต่างๆ มากที่สุด และนำไปใช้ประโยชน์ให้ตรงตามชนิดของขยะ จะทำให้ขยะที่ไร้ประโยชน์และจะต้องทิ้งไปเหลือน้อยที่สุด นอกจากนี้โรงเรียนยังได้กระตุ้นและปลูกจิตสำนึกของนักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการขยะที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

เปิดสอนรายวิชาเพิ่มเติม วิทยาศาสตร์โลกทั้งระบบ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และวิชาชีววิทยา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- โครงการโรงเรียนปลอดขยะ (PPK Zero Waste School) ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) จัดระบบบริหารการจัดการขยะภายในโรงเรียน 2) อบรมนักเรียนแกนนำ PPK Zero Waste 3) รณรงค์ให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทขยะ การคัดแยกขยะและการนำไปใช้ประโยชน์ให้กับนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนพานพิทยาคม 4) ประกวดออกแบบถังขยะและสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้
- โครงการห้องเรียนสีเขียว

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร คณะครู นักเรียน และชุมชน

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “พร้อมที่จะให้การสนับสนุนการดำเนินงานทุกโครงการ”

เสียงจากครู “อยากให้คณะครูทุกชั้นเรียนมีการบูรณาการ สอดแทรกความรู้ การแก้ไขปัญหา และการพัฒนาสิ่งแวดล้อม เข้าไปในทุกวิชาเรียน เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดีที่จะดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม”

เสียงจากนักเรียน “ยินดีทำกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม”

โรงเรียนพานพิทยาคม

ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57120

โทรศัพท์ 053-721512

ผู้บริหาร นายสนอง สุจริต

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายกฤษดา คำมาบุตร
2. นายวิทยา มาทา

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม : บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง

โรงเรียนแม่จันวิทยาคมเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ ตั้งอยู่อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย โดยมีวิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ **“โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้เทคโนโลยีและการวิจัย มุ่งพัฒนาให้นักเรียนสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา มีสมรรถนะด้านการคิดผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ รักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม”** โรงเรียนเห็นถึงความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดโครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง”

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในทุกระดับชั้น ภายใต้โครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” โดยทางโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ให้นักเรียนเข้าศึกษาดูงาน จนเกิดความเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติต่อที่โรงเรียนได้ ตั้งแต่ขั้นเตรียมแปลงจนกระทั่งเก็บผลผลิต และส่งขายให้กับแม่ค้าโรงอาหารของโรงเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง รวมทั้งวางขายที่โรงพยาบาลแม่จัน และส่งขายให้กับโรงแรมหรือรีสอร์ทที่ต้องการผักที่ปลอดสารพิษ นอกจากนั้นยังมีการเพาะกล้าเพื่อให้นักเรียนนำกลับไปปลูกที่บ้านเพื่อขยายผลต่ออีกด้วย

พันธกิจที่ 3 : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีแหล่งเรียนรู้สำหรับจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เช่น สวนหินและเฟิน สวนเกษตรเด็กผักรักเรียน บ่อเลี้ยงปลา การปลูกพืชไฮโดรโปนิกส์ สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน แหล่งเรียนรู้น้ำพุร้อนแม่จัน รอยเลื่อนแม่จัน ถ้ำหลวงนางนอน บ้านนาหลังคาแดง (เศรษฐกิจพอเพียง) โรงเรียนชาวนา ไร่ชา โครงการพัฒนาดอยตุง เป็นต้น

จัดกิจกรรมบูรณาการในด้านต่างๆ เช่น

- ด้านทรัพยากรน้ำ มีชมรมนักสืบสายน้ำจัน ดำเนินการตรวจสอบและเฝ้าระวังแม่น้ำจัน
- ด้านพลังงาน มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของพลังงาน และใช้พลังงานอย่างประหยัด ส่งเสริมให้ศึกษาหรือทำโครงงานที่นำพลังงานทดแทนมาใช้มากขึ้น
- ด้านป่าไม้ มีการร่วมกับชุมชนในการปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าให้กับชุมชน วัด และโรงเรียน

พันธกิจที่ 4 : การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

จัดตั้งชุมนุมที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการศึกษาสภาพปัญหาจริงที่เกิดขึ้นร่วมกับชุมชนและสถาบันอุดมศึกษาในรูปแบบงานวิจัยหรือโครงงานของนักเรียน เช่น การศึกษาเรื่องข้าวอินทรีย์

วิถีสุขภาพ ประกอบด้วยโครงงานย่อย 10 โครงงาน เช่น การศึกษาสัณฐานวิทยาของข้าวในบริเวณอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย, ภูมิปัญญาการจัดการน้ำแบบเหมืองฝาย, ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคข้าวกล้องของคนในชุมชน เป็นต้น หลังจากมีการสิ้นสุดการศึกษาได้มีการนำผลการศึกษาไปจัดนิทรรศการเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับสู่ชุมชน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. นโยบายระดับบริหารที่ชัดเจน

2. การติดตามและสนับสนุน อำนวยความสะดวกให้กับครูและนักเรียนที่ออกไปเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งด้านพาหนะและค่าใช้จ่ายที่จำเป็น

3. ครูแกนนำและนักเรียนแกนนำที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

4. ได้รับความร่วมมือจากชุมชน นักวิชาการ และเครือข่ายเป็นอย่างดี

เป้าหมายในอนาคต

จัดทำหลักสูตรร่วมกับชุมชนโดยนำสิ่งที่เป็นปัญหาหรือความต้องการของชุมชนมาวิเคราะห์ร่วมกัน (ปัจจุบันได้เริ่มดำเนินการบางส่วน เช่น ปัญหาไฟป่าและหมอกควันในอำเภอแม่จัน รอยเลื่อนแม่จัน ข้าวอินทรีย์วิถีสุขภาพ)

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ส่วนใหญ่จะเป็นฝ่ายสนันสนุน ให้กิจกรรมครู นักเรียน หรือคณะทำงานนำเสนอเพื่อให้เกิดการพัฒนาได้บรรลุตามที่ต้องการ คณะทำงานสามารถนำสิ่งที่คาดว่าเป็นอุปสรรคในการทำงานไปแก้ไข จึงรู้สึกชื่นชมและเห็นพัฒนาการอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด”

เสียงจากครู “การนำเอาหลัก วิธีการ กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษามาใช้ ซึ่งบางครั้งรายวิชาที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้เนื้อหาอาจไม่สอดคล้องไปกับด้านสิ่งแวดล้อม แต่กระบวนการจะสามารถทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย และกระบวนการสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่เน้นการปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน”

เสียงจากนักเรียน “ชอบทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาที่โรงเรียนจัด เพราะได้ปฏิบัติและเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้านำเสนอ กล้าคัดค้าน รู้สึกไม่กลัวว่าครูหรือเพื่อนๆ จะตำหนิ”

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

ถนนพหลโยธิน ตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57110

โทรศัพท์ 053-771787

ผู้บริหาร นายสุรินทร์ กันคำ

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายสมศักดิ์ บั้งเงิน
2. นางกานดา ช่วงชัย
3. นางสิงห์ทอง ชาวเขตคำ

ภาคใต้

โรงเรียนบ้านท่าขาม : ห้องเรียนธรรมชาติ ป่าชายเลนในชุมชนแม่รำพึง

โรงเรียนบ้านท่าขามเป็นโรงเรียนประถมขนาดเล็กที่อยู่ใกล้ชิดกับแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ คือ ป่าชายเลนและชายทะเล โดยป่าชายเลนเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของชุมชนและเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน การอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลนจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมมือกัน การจัดกิจกรรมโดยการนำเอาปัญหาที่พบในชุมชนใกล้ตัวของนักเรียนมาเป็นประเด็นในการเรียนรู้ มีส่วนช่วยให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม เกิดความตระหนัก รักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติที่มีในชุมชนของตนเอง

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน เป็นเป้าหมายสำคัญที่ผู้บริหารและคณะครูทุกคนได้มุ่งมั่นพัฒนามาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมโดยใช้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในชุมชน อาทิ ป่าไม้ ชายฝั่งทะเล ชายหาด ป่าชายเลน เป็นพื้นที่สำหรับศึกษา ซึ่งการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมากและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายสิ่งแวดล้อมด้วยความสมัครใจ นอกจากนั้น โรงเรียนได้จัดทำรายวิชาเพิ่มเติมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ว 15201 เรื่อง “รักษ์ป่าไม้” มีทั้งหมด 7 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย

- หน่วยที่ 1 เรื่องเล่าจากราวป่า
- หน่วยที่ 2 ย้อนอดีต
- หน่วยที่ 3 ชีวิตสัมพันธ์
- หน่วยที่ 4 นักสืบป่าชายเลน
- หน่วยที่ 5 จอมวางแผน
- หน่วยที่ 6 พลังจิ๋วแต่แจ๋ว
- หน่วยที่ 7 ปันใจ.....ให้รักษ์ป่า

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ครูให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อม ชี้นำให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความจำเป็นที่จะต้องช่วยกันในการดำเนินกิจกรรมตามแนวทางของโรงเรียนอีโคสคูล ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2. นักเรียนได้รับการพัฒนาตามแนวทางที่ถูกต้อง โดยนำเอาปัญหาที่พบจริงเป็นโจทย์ในการศึกษาและลงมือในการแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง

3. ชุมชนเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ วิทยาการที่ทันสมัย งบประมาณในการดำเนินการ

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ สิ่งแวดล้อมคือชีวิต การสอนให้นักเรียนรู้จักสิ่งแวดล้อมก็คือการสอนให้นักเรียนรู้จักชีวิตนั่นเอง”

เสียงจากครู “การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงและได้มีโอกาสแก้ปัญหาด้วยตนเอง นั่นคือการสอนที่ควรเกิดขึ้นในโรงเรียนอีโคสคูล”

เสียงจากนักเรียน “ภูมิใจมากที่เป็นนักเรียนของโรงเรียนอีโคสคูล คือโรงเรียนบ้านท่าขามแห่งนี้ เพราะผมได้รับการปลูกฝังให้รักสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เข้าเรียนอนุบาลจนปัจจุบันอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผมได้ร่วมทำกิจกรรมมากมายทั้งที่โรงเรียนและนำกลับไปใช้ที่บ้าน เช่น การจัดการขยะ การประหยัดพลังงาน กิจกรรมมหิงสาสายสืบ เป็นพี่เลี้ยงในกิจกรรมนักอนุรักษ์รุ่นเยาว์ ทุกกิจกรรมมีความหมาย เกิดประโยชน์ทั้งตนเอง ชุมชนของเรา ประเทศและโลก อยากให้ทุกคนหันมาแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมร่วมกัน อยากให้งานสิ่งแวดล้อมขยายผลไปยังโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศ และทุกหน่วยงานก็ควรให้ความสำคัญต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและจริงจัง”

โรงเรียนบ้านท่าขาม

หมู่ 4 ตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77140

ผู้บริหาร นายสุรศักดิ์ สายนาค

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางเยาวนารถ วงศ์เรือง

2. นายศักดิ์ชัย ครุฑชัยยันต์

โรงเรียนปะทิววิทยา : ป่าพรุตาอ้าย

โรงเรียนปะทิววิทยาเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลขนาดเล็ก ให้บริการพื้นที่ 3 ตำบล นโยบายของโรงเรียน คือ **“ให้ทุกสาระวิชามีการบูรณาการหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาเข้ากับสาระการเรียนรู้ทุกสาระวิชา เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อม และสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในจิตใจ และสร้างความเป็นจิตอาสาให้กับเยาวชนในโรงเรียน”** กิจกรรมที่ตอบสนองนโยบายของโรงเรียน คือ การอนุรักษ์ป่าพรุตาอ้าย ซึ่งเป็นเสมือนเส้นเลือดใหญ่ที่หล่อเลี้ยงชุมชนให้อยู่ดีกินดี และมีชีวิตที่ร่มเย็นเป็นสุขมาเป็นระยะเวลานาน นอกจากนี้ พรุตาอ้ายยังเป็นเสมือนสนามเด็กเล่นให้เด็กๆ มาวิ่งเล่นและลงเล่นน้ำกันอย่างสนุกสนาน รวมทั้งเป็นห้องเรียนธรรมชาติที่สอนให้เด็กๆ ในหมู่บ้านเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ปัจจุบันนี้ป่าต้นน้ำส่วนหนึ่งได้ถูกชาวบ้านบุกรุกเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน ผลเสียที่ตามมา คือ น้ำในบริเวณนี้แห้งไป สภาพดินเป็นกรด ทำให้ป่าพรุตาอ้ายเสื่อมโทรม ดังนั้นจึงเกิดโครงการอนุรักษ์ป่าพรุตาอ้ายเสื่อมโทรม โดยความร่วมมือของโรงเรียน หน่วยงานทางด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชน และผู้ใหญ่ถนอม จินดาพรม ผู้เป็นเสาหลักในการอนุรักษ์และฟื้นฟูผืนป่าพรุแห่งนี้

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

1.1 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน “สิ่งแวดล้อมศึกษาพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนสู่ชุมชน และเกิดสำนึกรักบ้านเกิด”

1.2 พันธกิจของโรงเรียน สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์พัฒนาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่น และสร้างภาคีเครือข่ายกลุ่มอนุรักษ์ในโรงเรียนเครือข่ายและชุมชนท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นประเด็นดังต่อไปนี้

- จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม
- พัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเป็นคนดีและสุจริต ดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ส่งเสริมด้านการเป็นผู้นำอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากล
- ส่งเสริมให้ชุมชน องค์กรภายนอก และผู้มีส่วนได้เสีย มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามศักยภาพ

1.3 อัตลักษณ์ของโรงเรียน “สืบสานวัฒนธรรมไทย และใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

- จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ว20206 “ป่าพรุตาอ้ายเสื่อมโทรม” กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วย 7 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 อัยย้ะ! พรุตาอ้าย
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ฅนค้นป่า
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สายใยในป่าพรุ
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พรุตาอ้ายหายไป
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 รักษ์นะ พรุตาอ้าย
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 พรุตาอ้ายคืนชีพ
  - หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 วันนี้ที่รอคอย
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ของนักเรียน เช่น กิจกรรมค่ายเยาวชนรับน้องศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาในทุกๆ ปี, กิจกรรมการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ, กิจกรรมอนุรักษ์ป่าชายเลนชุมชน, กิจกรรมอนุรักษ์ป่าสันทรายชุมพร, กิจกรรมการนับนกเหยี่ยวอพยพเขาดินสอ, การทำนาข้าวเหลืองปะทิว โดยปฏิบัติจริงในพื้นที่จริง สอนโดยปราชญ์ชาวบ้าน

พันธกิจที่ 4 : การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา โรงเรียนได้จัดทำโครงการ แผนงานเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งทุนภายนอก รวมถึงการได้รับความร่วมมือจากชุมชน องค์กรท้องถิ่น ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. โรงเรียนได้จัดทำแผนการสอนหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

2. หลักสูตรที่นำมาใช้สอน เน้นการปฏิบัติจริง ให้นักเรียนลงพื้นที่จริง และลงมือปฏิบัติ โดยมีปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ให้ความรู้ในเรื่องการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การได้ลงมือปฏิบัติจริงนั้น เป็นการปลูกฝังทำให้เด็กมีจิตอาสาสำนึกรักและหวงแหน ในทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมซึ่งตนเองเป็นเจ้าของ

3. โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม เช่น เครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายผู้ใหญ่บ้านและผู้นำท้องถิ่น การดำเนินงานจึงประสบผลสำเร็จ

เป้าหมายในอนาคต

1. สานต่องานด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เดิมเข้ากับหลักสูตรสาระการเรียนรู้ในทุกๆ รายวิชา ตามความถนัดของครูผู้สอน

2. ส่งบุคลากรครูในโรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการชุมชนในการจัดทำแผนงานโครงการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรครูในโรงเรียนทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาทั้งในโรงเรียน ชุมชนและสังคม และให้การสนับสนุนเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน”

เสียงจากครู “ครูเต็มใจและมีความพร้อมในการบูรณาการเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับหลักสูตรรายวิชาที่สอน และมีความพร้อมที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรให้แน่นยิ่งขึ้น และที่สำคัญการมีใจเต็มร้อยต่อกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาทั้งระดับโรงเรียนและชุมชน พร้อมที่จะถ่ายทอดสู่เยาวชนต่อไป”

เสียงจากนักเรียน “เกิดจิตสำนึกและตระหนักถึงปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่นบ้านเกิดตนเอง และพร้อมที่จะสืบสานความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์ และไม่ทำลายให้เสื่อมโทรม”

โรงเรียนปะทิววิทยา

หมู่ที่ 7 ตำบลบางสน อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

รหัสไปรษณีย์ 86160 โทรศัพท์ 077-591043

ผู้บริหาร นายสำรวจ ถนอมศักดิ์

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางนงคราญ คล้ายชูช่วย

2. นางสาวปรารถนา ศิลปะเสวต

โรงเรียนเมืองกระบี่ : มีทักษะชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

โรงเรียนเมืองกระบี่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เข้าร่วมโครงการโรงเรียนอีโคสคูลตั้งแต่ปี 2550 อัตลักษณ์ของโรงเรียนคือ **“มีทักษะชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”** มีการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการด้านสิ่งแวดล้อมมากมาย โครงการหลายๆ โครงการเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชายเลนซึ่งถือว่าเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ของนักเรียน แหล่งเกื้อหนุนชีวิตของคนในชุมชน พื้นที่ดำเนินโครงการหลักๆ ได้แก่ พื้นที่เกาะกลาง มีสภาพเป็นเกาะตั้งอยู่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำกระบี่ ประกอบด้วยหมู่บ้านเกาะกลาง บ้านคลองประสงค์ และบ้านคลองกำ ที่ราบบนเกาะถูกใช้ในการทำนาข้าว และนากุ้ง ผลจากป่าชายเลนที่เสื่อมโทรมลง ทำให้เกิดปัญหาคลื่นกัดเซาะชายฝั่งจากน้ำเค็มรุกที่นา ทำให้นากุ้งถูกปล่อยทิ้งร้าง จำนวนสัตว์น้ำก็ลดน้อยลง

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

จัดทำหลักสูตรเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ขุมทรัพย์ในป่าเลน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมปลูกป่าชายเลนในนากุ้งร้าง, กิจกรรมพี่นำน้องรักษ์น้ำ, กิจกรรมปลูกโครงการชะลอคลื่น, กิจกรรมปล่อยปลาเพิ่มทรัพยากรสัตว์น้ำ, กิจกรรมสร้างโรงเพาะพันธุ์ต้นกล้าโกงกาง โดยแต่ละกิจกรรมจะพาเด็กนักเรียนลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล และศึกษาสภาพและวิถีชีวิตของชุมชน ครูจะเปิดโอกาสให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมเอง หลังจากการลงพื้นที่จะมีการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดแสดงเป็นนิทรรศการผลงานของนักเรียน

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รณรงค์การใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างประหยัดโดยมีกระดานสำหรับการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้น้ำใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด เช่น การประกวดวาดภาพ การประกวดเขียนเรียงความ เป็นต้น

พันธกิจที่ 4 : การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

- ได้รับการสนับสนุนวิทยากรจากหน่วยงานในพื้นที่และคนในชุมชน
- ได้รับการสนับสนุนพื้นที่นาในการทำแปลงนาสาธิต

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรในท้องถิ่น

2. มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนและชุมชน

เป้าหมายในอนาคต

❍ ดำเนินการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบให้เป็นโรงเรียนอีโคสคูล

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ให้ความร่วมมือ สนับสนุน เป็นอย่างดีมาตลอด ได้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินกิจกรรม”

เสียงจากครู “การจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่จัดนอกสถานที่ บ่อยครั้งที่ครูและนักเรียนต้องมีค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมที่ทำ”

เสียงจากนักเรียน “จากการที่ได้ทำงานอีโคสคูล ทำให้เรารู้จักพื้นที่ในท้องถิ่น รู้จักสายน้ำที่สำคัญของจังหวัดกระบี่ เห็นปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งได้แก้ไขร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สามารถนำความรู้ที่ได้จากการทำงานมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ และจะช่วยอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรให้คงอยู่ต่อไป”

โรงเรียนเมืองกระบี่

เลขที่ 83 ถนนศรีตรัง แขวงกระบี่ใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ รหัสไปรษณีย์ 81000

โทรศัพท์ 075-663646

ผู้บริหาร -

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางอมรทัต เอียดศรีชาย
2. นางสาวอรนุช แก้ววิเศษ
3. นายกษิดิศ ศรีหมุ่น
4. นางสาวปิยนาฏ ลิ่มหลัก

โรงเรียนอนุบาลกระบี่ : ธนาคารขยะ

โรงเรียนอนุบาลกระบี่เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ เปิดสอนระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิสัยทัศน์ของโรงเรียนคือ **“โรงเรียนอนุบาลกระบี่ จัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม เพื่อก้าวสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานแห่งความเป็นไทย ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** หนึ่งในการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนอนุบาลกระบี่ คือ การจัดตั้งโครงการธนาคารขยะ เพื่อให้ครูและนักเรียนได้เห็นรู้จักและเรียนรู้ที่จะรักษาความสะอาด รวมทั้งได้เห็นค่าของขยะที่สามารถเปลี่ยนเป็นสิ่งของหรือแลกเปลี่ยนเป็นเงิน เพื่อนำเงินไปใช้ยามจำเป็นได้ ทางโรงเรียนจะให้เด็กและผู้ปกครองนำขยะมาขายให้แก่ธนาคารขยะ ขยะบางส่วนที่เหลือจากการขาย ครูผู้สอนจะคัดแยกและนำไปทำสิ่งประดิษฐ์เพื่อนำไปสอนต่อไป นอกจากนี้ ทางโรงเรียนยังให้เด็กๆ แบ่งกลุ่มเก็บขวดพลาสติกที่ใช้แล้วตามสี เช่น กลุ่มสีฟ้า จะมีที่ใส่ขยะของกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนกลุ่มสีฟ้านำขยะมาใส่ในสีของตนเอง เมื่อมีกีฬาสี ทางโรงเรียนก็จะนำขยะแต่ละสีไปขายเพื่อนำเงินมาให้เด็กๆ นำไปเป็นค่าใช้ในงานกีฬาสีต่อไป

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

จัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมในสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาป่าชายเลนถูกทำลาย นอกจากนั้นยังบูรณาการเรื่องป่าชายเลนในทุกกลุ่มสาระและทุกระดับชั้น โดยพาเด็กลงพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ประเด็นการเรียนรู้ที่เด็กสนใจ เพื่อนำมาทำการศึกษาต่อยอด รวมถึงมีการดำเนินกิจกรรมการปลูกป่าชายเลนร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- เป็นโรงเรียนต้นแบบด้านการจัดกิจกรรมธนาคารขยะของจังหวัดกระบี่ เป็นสถานศึกษาพอเพียง
- มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับป่าชายเลนทั้งในและนอกบริเวณโรงเรียน

พันธกิจที่ 4 : การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการทำกิจกรรมร่วมกับเด็กนักเรียน รวมถึงได้รับการสนับสนุนพรรณไม้ที่ใช้ปลูกป่าชายเลนจากเกษตรจังหวัด

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. กรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองร่วมมือและมีความเข้าใจตรงกันในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเป็นระบบตลอดมา ตามนโยบายและพันธกิจที่กำหนดร่วมกัน

2. ใช้หลักธรรมาภิบาลและหลักปฏิบัติ PDCA ให้ความสำคัญกับงานทุกฝ่าย

3. มีการให้การสนับสนุนส่งเสริม เพิ่มขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับผิดชอบโครงการ

4. มีการรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ทุกฝ่ายประสานความร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง

เป้าหมายในอนาคต

โรงเรียนอนุบาลกระบี่ เป็นโรงเรียนอีโคสคูล ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ และรักษาสภาพตลอดไป

โรงเรียนอนุบาลกระบี่

หมู่ 7 ถนนกระบี่-ท่าเรือ ตำบลไสไทย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

รหัสไปรษณีย์ 81000

โทรศัพท์ 075-620844

ผู้บริหาร นายประมวล เบ็ดเสร็จ

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางแก้วตา ประภาส
2. นางธนิกานต์ ธรรมวิสุทธิ์
3. นางพรทิพย์ กาลสัมฤทธิ์

โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน : ศูนย์การเรียนรู้ครบวงจรแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ได้รับ “รางวัลสิ่งแวดล้อมศึกษาดีเด่นระดับชาติ (Thailand EE Award) ประเภทหน่วยงานที่ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษา ประจำปี 2556” และยังเปิด “ศูนย์เรียนรู้ครบวงจรแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม” เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของครู นักเรียน และประชาชนที่สนใจ โรงเรียนใช้หลักการจัดการโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) ในการพัฒนาโรงเรียน เพื่อสร้างเยาวชนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยผ่านกระบวนการพัฒนาบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนานักเรียน การพัฒนางานสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน การพัฒนาชุมชน ความสำเร็จทั้งหมดเกิดจากความสามัคคีของทุกคนในโรงเรียนและชุมชน

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน “โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน มุ่งพัฒนาจัดการศึกษาให้นักเรียนมีการเรียนรู้ที่ดี มีคุณภาพทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้คู่คุณธรรม และประสานความร่วมมือกับชุมชนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน”

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

เป็นโรงเรียนนำร่อง ในโครงการโรงเรียนอีโคสคูล มีหลักสูตรบูรณาการสิ่งแวดล้อมใน 8 กลุ่มสาระ โดยการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ ชื่อ โครงการน้ำหมักพิชิตโลกร้อน ประกอบด้วย 3 กิจกรรมย่อย คือ 1) กิจกรรมคัดแยกขยะ 2) กิจกรรมพื้นที่สีเขียว 3) กิจกรรมอนุรักษ์พลังงาน (น้ำ, ไฟ, ลดขยะมลพิษ) นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเสริม เช่น กิจกรรมลด 50%, กิจกรรม 10 แลก 1, กิจกรรม 10 บาท 2 บาท, กิจกรรมนาบอนสวยด้วยมือเรา

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียนและชุมชน เช่น การทำแก๊สชีวภาพ, ปุ๋ยหมัก, ธนาคารขยะ เป็นต้น โรงเรียนเข้าร่วมประกวดโครงการต่างๆ เช่น โครงการโรงเรียนปลอดขยะและโครงการสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ฯลฯ มีการอบรมให้ความรู้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการปลูกพืชไฮโดรโปรนิกส์

พันธกิจที่ 4 : การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

อยู่ระหว่างการเตรียมขยายผล เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่โรงเรียนอื่นในสังกัด อบจ. แห่งอื่นๆ ต่อไป

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. มีการบริหารจัดการเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างมีระบบ โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนโครงการ โครงสร้าง วิสัยทัศน์ “โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน มุ่งพัฒนาจัดการศึกษาให้นักเรียนมีการเรียนรู้ที่ดี มีคุณภาพทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้คู่คุณธรรม และประสานความร่วมมือกับชุมชน ร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน”

2. การพัฒนาครู นักเรียน และพัฒนาชุมชน ซึ่งมีหน่วยงานที่สนับสนุน คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต รวมทั้งมีหน่วยงานที่สนับสนุนกิจกรรมในเรื่องการแนะนำ คือ มูลนิธิเพื่อสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต สิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 และกลุ่มงานสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต เทศบาลตำบลวิชิต

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารโรงเรียนที่คอยให้กำลังใจและขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างต่อเนื่องมา

4. นักเรียนที่มีความมุ่งมั่นในการทำงาน

5. ครูที่มีการพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ประสบความสำเร็จทั้งในด้านงานวิชาการ

6. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โรงเรียนได้รับรางวัลอย่างมากมาย เช่น โครงงานเรื่องสบู่จากน้ำมันเหลือใช้ ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัดและรางวัลเหรียญทองระดับภาค, การประกวดสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ประเภทเครื่องใช้ภายในบ้าน ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด

เป้าหมายในอนาคต

1. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ และสามารถเปิดเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ มาศึกษาดูงานได้ เช่น ธนาคารขยะ สวนสมุนไพร ผลิตภัณฑ์พิชิตโลกร้อน ปุ๋ยหมักชีวภาพ พลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์ เป็นต้น

2. เป็นแหล่งจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เด็กนักนักเรียนเป็นผู้คิดค้น และลงมือทำเอง เป็นการสร้างรายได้เสริม ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งในขณะนี้ทางโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน มีศูนย์การเรียนรู้อย่างครบวงจร โดยเฉพาะเรื่องการจัดการเกี่ยวกับปัญหาขยะในโรงเรียน เช่น ศูนย์การเรียนรู้เรื่องธนาคารขยะ การทำปุ๋ยจากใบไม้และเศษอาหาร รวมถึงเศษอาหารที่เหลือจากโรงอาหาร นำมาทำเป็นแก๊สชีวภาพ โดยโรงเรียนจะเน้นเรื่องคุณธรรมควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วย

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “รู้สึกภูมิใจที่นักเรียนของโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน มีความสามารถในการเป็นผู้นำ และสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งในโรงเรียนและกลับไปทำที่บ้านให้ผู้ปกครองได้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน มีตัวอย่างของความประสบความสำเร็จ และทำทุกด้านที่เป็นเรื่องคุณธรรม สำหรับรางวัลทุกรางวัลที่ได้รับ ต้องขอขอบคุณคณะอาจารย์ทุกคนที่ทำให้เห็นตัวอย่างแห่งความดี ทำให้โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ได้รับการพิจารณาเป็นโรงเรียนตัวอย่างของประเทศต่อไป”

เสียงจากครู ครูวรรณี สีตีเลาะ “จากการทำงานอีโคสคูล เป็นระยะเวลาร่วม 6 ปีที่ผ่านมานั้น ข้าพเจ้าได้รับประสบการณ์มากมายจากการทำงานสิ่งแวดล้อม จากการเริ่มต้นที่จับต้นชนปลายไม่ถูก จะเริ่มงานสิ่งแวดล้อมยังไงดีให้เกิดผลได้มากที่สุด และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมาถึงวันนี้ก็ได้รับการแนะนำจากหน่วยงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันจากคนทำงานอีโคสคูล ทำให้ข้าพเจ้ามีแนวทางและสามารถดำเนินงานกิจกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนได้ดีระดับหนึ่ง”

เสียงจากนักเรียน เด็กหญิงบัวชมพู แซ่เตียม “เริ่มจากที่ได้เข้าร่วมชุมนุมวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมกับครูวรรณี ตั้งแต่ ป.4 ตอนนี้อยู่ ป.6 แล้ว ตอนแรกโรงเรียนไม่มีกิจกรรมสิ่งแวดล้อม แต่ตอนนี้มีกิจกรรมมากขึ้น เช่น กิจกรรมการอบรมให้ความรู้จากวิทยากรภายนอก การนำนักเรียนแกนนำสิ่งแวดล้อมไปทัศนศึกษาดูงาน และมีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้ศึกษา หนูคิดว่าการเปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนอีโคสคูลเป็นสิ่งที่ดี”

โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน

เลขที่ 30 ถนนเจ้าฟ้า ตำบลวิชิต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต รหัสไปรษณีย์ 83000 โทรศัพท์ 076-375708

ผู้บริหาร นายชลชัย เทบุตร

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางสุวรรณี สีตีเลาะ
2. นางสาวหนึ่งฤทัย คำแหง
3. นายพิทยา ชุมนาค

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โรงเรียนขามแก่นนคร : อนุรักษ์ฟื้นฟูห้วยศิลา

โรงเรียนขามแก่นนครเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และเป็น 1 ใน 13 โรงเรียนของจังหวัดขอนแก่น ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World Class Standard School) วิสัยทัศน์ของโรงเรียนคือ **“โรงเรียนขามแก่นนครเป็นโรงเรียนชั้นนำ พัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ดนตรี กีฬา สู่มาตรฐานสากล เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ รักษ์สิ่งแวดล้อมและดำรงตนอย่างมีความสุขตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”** กิจกรรมหรือโครงการใดๆ ที่ริเริ่มโดยการมีส่วนร่วมของเด็ก ครู และเครือข่ายในท้องถิ่น กิจกรรมหรือโครงการนั้นๆ ก็ถือได้ว่าสำเร็จไปแล้วครึ่งทาง การสร้างแกนนำอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมถือว่าเป็นจุดเด่นของการทำงานของโรงเรียนขามแก่นนคร ประสบการณ์การทำงานจากพี่จะถูกถ่ายทอดสู่น้องรุ่นต่อรุ่นสืบไป

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

โครงสร้างการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมดูแลโดยกลุ่มงานอำนวยการโรงเรียน มีรองผู้อำนวยการเป็นผู้กำกับ ติดตามดูแล และประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด

นโยบายของโรงเรียน “ข้อที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สู่การเป็นพลเมืองอาเซียน เป็นพลโลก มีจิตสาธารณะรักษ์สิ่งแวดล้อม และดำรงตนอย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย”

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

เปิดสอนวิชาเพิ่มเติม ว31281 รายวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมรณรงค์อนุรักษ์ต้นไม้และปลูกต้นไม้เสริมเพิ่มพื้นที่สีเขียวในโรงเรียนและชุมชน ร่วมปลูกป่าชุมชน แจกกล้าไม้ให้ผู้ปกครองไปปลูกตามไร่นา, กิจกรรมการจัดการขยะและของเสียในโรงเรียน, โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล, กิจกรรมทำปุ๋ยหมักใบไม้, กิจกรรมน้ำหมักจากขยะสด, ชุมนุมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (รักษ์ห้วยศิลาและรักษ์หนองซองแมว), กิจกรรมศึกษา Carbon Foot Print ของชุมชนโรงเรียนขามแก่นนคร

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. มีทีมงานที่ดี เข้มแข็ง มีแผนงานและโครงการชัดเจน ครูและนักเรียนทุกห้องมีส่วนร่วม

2. ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากเครือข่ายในท้องถิ่น

เป้าหมายในอนาคต

1. ประชุมเพื่อทบทวนพันธกิจทั้ง 4 ด้าน เพื่อพัฒนาครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้อีโคสคูล 7 ขั้นตอน

2. นำเสนอโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษาเข้าไว้ในแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลเมืองศิลา

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 สัมพันธ์กับแนวการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล และหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งครูและนักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน เป็นการศึกษาที่พัฒนาทั้งความรู้ ทักษะกระบวนการ ได้ Learn how to learn และทักษะชีวิต ประเด็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น โดยครูผู้จัดอำนวยการให้เกิดการเรียนรู้ต้องสามารถวางแผน ประสานความร่วมมือ ช่วยกระตุ้นผู้เรียนและช่วยเชื่อมโยงกับประเด็นสากลได้”

เสียงจากครู “ควรเป็นวาระแห่งชาติในการปฏิรูปการเรียนรู้ สู่การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ต้องการให้กระบวนการอีโคสคูลพัฒนาต่อเนื่องในระบบงานวิชาการ โดยประกาศเป็นนโยบาย/แผนของ สพฐ. มีการเปิดการอบรมให้ครูโดยวิทยากร อยากให้มี Coaching Team ให้ครูในโรงเรียนด้วย”

เสียงจากนักเรียน “สนุกถ้าได้เรียนรู้นอกสถานที่ร่วมกับเพื่อนๆ ได้เรียนรู้แบบไม่เครียด ไม่ต้องท่องจำอย่างเดียว ได้เรียนรู้เห็นสภาพปัญหา และได้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน รู้สึกดี และภูมิใจ”

โรงเรียนชามแก่นนคร

เลขที่ 100 หมู่ 15 ถนนกสิกรทุ่งสร้าง ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000 โทรศัพท์ 043-241720

ผู้บริหาร นายวีรเดช ซาตา

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางสุภา มณูญศักดิ์
2. นางมลิวรรณ วิเชฏฐะพงษ์
3. นางวิไลลักษณ์ ชูสกุล

โรงเรียนบ้านต้องโคกกระแซ : นกในชุมชนของเรา

นกเป็นสิ่งมีชีวิตมีความสวยงามและมีความสำคัญต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายของนกบ่งบอกถึงความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้และแหล่งอาหาร โรงเรียนบ้านต้องโคกกะแซ ตั้งอยู่ในเขตหมู่บ้านที่ติดกับพื้นที่ของบึงโขงหลงทางด้านทิศตะวันตก ซึ่งมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ได้แก่ ป่าดอนหม้อทอง ป่าดอนสวรรค์ ป่าโคกกะแซ และป่าดิบแล้งด้านหลังโรงเรียน กิจกรรมของคนในชุมชน เช่น การล่านกไม่ว่าจะเพื่อเป็นอาหารหรือเพื่อนำมาเลี้ยง ล้วนแต่เป็นภัยคุกคามต่อนกและเป็นการกระทำที่ผิดต่อกฎหมาย อาจทำให้นกหายไปจากชุมชน โรงเรียนจึงมองเห็นความจำเป็นเร่งด่วนในการประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนช่วยกันอนุรักษ์นกก่อนที่จะหมดไปจากชุมชน

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

จัดให้มีการศึกษาความสำคัญของนก ความหลากหลายทางชีวภาพของนกในบึงโขงหลง และความสัมพันธ์ระหว่างนก ป่า ชุมชน และวิถีชีวิตของคนในชุมชน โดยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สำรวจ สืบค้น วิเคราะห์ ตรวจสอบ และอธิบายเกี่ยวกับสภาพปัญหา ระบุและกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อนก แนวทางในการพัฒนาอย่างยั่งยืน การวางแผนและลงมือปฏิบัติตามแผน ตระหนักถึงความสำคัญ เห็นคุณค่าของนก เกิดความรัก ความหวงแหน และร่วมกับชุมชนอนุรักษ์นก

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ครูได้จัดการเรียนการสอนอีโคสคูล โดยนำนักเรียนออกศึกษาพื้นที่บริเวณบึงโขงหลง เป็นการเรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี”

เสียงจากครู “เงื่อนไขด้านเวลาเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จของการจัดกระบวนการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา การจัดตารางสอนจึงต้องสัมพันธ์กับช่วงเวลาและแผนการนำนักเรียนออกไปทำการศึกษานอกสถานที่”

เสียงจากนักเรียน “มีความสุขและรู้สึกตื่นเต้นที่ได้ออกไปศึกษาที่บึงโขงหลง ได้สัมผัสสถานที่จริง ได้รับรู้ถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับบึงโขงหลง”

โรงเรียนบ้านต้องโคกกระแซ

289 หมู่ 2 ตำบลบ้านต้อง อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ 38150

โทรศัพท์ 042-436845 โทรสาร 042-436845

ผู้บริหาร นายคณิต อุดมกัน

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

นายยุทธศาสตร์ ฮาดดา

โรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยางเรียน : คิดวิเคราะห์ สู่สำนึกรักบ้านเกิด

โรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยางเรียน เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก เขตบริการของโรงเรียนประกอบด้วย 4 หมู่บ้าน มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพ คือ ป่าภูวัว ซึ่งเป็นสถานที่พบต้นสิรินธรวัลลีเป็นแห่งแรก มีกิ้งก่าภูวัว และกะเพราศักดิ์สิทธิ์ สัตว์และพืชที่ค้นพบเป็นแห่งแรกและมีเพียงแห่งเดียวในโลก ด้วยเหตุผลดังกล่าวโรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยางเรียนจึงได้ ดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนให้กลมกลืนไปกับมิติการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัวผู้เรียน ทั้งในโรงเรียน บ้าน ชุมชนและสังคมภายนอก เพื่อเสริมสร้างให้เยาวชน ที่ผ่านการศึกษาในระบบโรงเรียน มีคุณสมบัติเป็น “พลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Citizen)” ที่มีความรักและเห็นคุณค่าชุมชนของตน และสามารถดำรงชีวิตภายใต้หลักการของ “ความพอเพียง” การฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ผ่านกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาจึงเสมือนเป็นสังคมสาธิตที่เด็กจะได้เรียนเรื่องเหล่านี้ เพื่อเสนอทางเลือกของตัวเองในอนาคต

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

❍ โครงการนี้ทำให้ได้หลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้วิเคราะห์ประเด็นปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้สนับสนุนแต่ไม่ชี้นำ ครูชี้ให้เห็นจุดสำคัญของการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้ “บทปฏิบัติการสิ่งแวดล้อมศึกษา” ครูต้องเป็นผู้เปิดประเด็นเพื่อให้เด็กใช้เป็นกรอบในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา และครูต้อง “เปิดประเด็นให้กว้าง” โดยไม่ระบุประเด็นอย่างเฉพาะเจาะจง หากครูเปิดประเด็นไว้กว้างแล้ว นักเรียนจะสามารถวิเคราะห์ประเด็นปัญหาได้มากสามารถสร้างชุดความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น มีสำนึกรักถิ่นเกิด นอกจากนี้ยังได้ชักชวนผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่นของตนเองเพื่อให้เกิดความยั่งยืนอีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวโรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยางเรียน จึงจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ในรายวิชาเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง“ห้วยบังบาตรภูวัว”เพื่อเป็นการอนุรักษ์ต้นน้ำการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการใช้ประโยชน์จากป่าภูวัว เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำสู่การอนุรักษ์พัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนสืบไป

โดยมีทั้งหมด 7 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย

- หน่วยที่ 1 จากต้นสายถึงปลายน้ำ
- หน่วยที่ 2 ย้อนรอยอดีต
- หน่วยที่ 3 วิถีไทบ้าน
- หน่วยที่ 4 ห้วยบังบาตรเปลี่ยนไป
- หน่วยที่ 5 สรรค์สร้างทางแก้
- หน่วยที่ 6 ดูแลร่วมกัน
- หน่วยที่ 7 ห้วยบังบาตรยั่งยืน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ความร่วมมือจากคณะครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.)

2. ความช่วยเหลือจากหน่วยงานหลายๆ ฝ่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดบึงกาฬ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ องค์การบริหารส่วนตำบลโสกก่าม

3. ความมุ่งมั่นตั้งใจของครูในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายในอนาคต

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาให้ครบทุกชั้นเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. สร้างเครือข่ายโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อขยายการรับสมาชิกชมรมคนรักภูวัวรวมไปถึงการจัดทำสื่อเผยแพร่กิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “เป็นกิจกรรมที่ดีมากทำให้นักเรียนมองเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัว และสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ ที่สำคัญ คือ มีสำนึกรักบ้านเกิด”

เสียงจากครู “การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Eco-school) 7 ขั้นตอน เป็นกระบวนการที่ครูไม่ได้วางกรอบไว้ให้ เด็กๆ ได้คิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเอง เมื่อเด็กๆ เกิดการเรียนรู้ตั้งแต่ต้นเหตุของปัญหาและคิดวิเคราะห์ตัดสินใจได้เอง เขาจะเกิดจิตสำนึกรักและหวงแหนท้องถิ่น ประเด็นสำคัญ คือ การที่เด็กได้พัฒนาทักษะการคิดที่ชัดเจนมาก รวมถึงเกิดภาวะผู้นำ กล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าชวนผู้ปกครอง คนในชุมชน ให้ทุกคนหันมาร่วมมือกันในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ครูรู้สึกภูมิใจมากๆ เมื่อเด็กที่เรียนจบไปแล้วได้กลับมาร่วมกิจกรรมกับน้องๆ อย่างสม่ำเสมอ อาจเป็นเพราะเด็กๆ เหล่านั้น รู้สึกรักหวงแหนและผูกพันธ์กับท้องถิ่นนั่นเอง”

เสียงจากนักเรียน “สนุกมากๆ ค่ะ ที่ได้เรียนรู้แบบอีโคสคูล กระบวนการที่ครูให้ปฏิบัติทำให้พวกหนูมีทักษะการคิดที่ดีขึ้น ทำให้หนูรู้สึกรักบ้านเกิดของตัวเอง รักชุมชน รักสิ่งแวดล้อม ที่นี่คือบ้านของเรา บ้านที่เราจะอาศัยไปจนวันตาย ถ้าเราไม่ช่วยกันอนุรักษ์ไว้ ใครจะมาดูแลให้เรา “ภูวัว” เป็นเหมือนแหล่งช้อปปิ้ง เป็นเซเว่น บิ๊กซี โลตัส ที่พอเดินกลับออกมาจะต้องมีของกินติดไม้ติดมือออกมาด้วย ไม่ว่าจะเป็นเห็ด ผัก หน่อไม้ เราเติบโตท่ามกลางแหล่งอาหารที่สมบูรณ์และเป็นแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ เราโชคดีที่เกิดในพื้นที่แห่งนี้ค่ะ”

โรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยางเรียน

หมู่ 7 ตำบลโสกก่าม อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ 38150

โทรศัพท์ 081-7391106

ผู้บริหาร นายไพบูลย์ รุ่งเรืองวงศ์

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางเจียมใจ รุ่งเรืองวงศ์
2. นางสาวเจียมจิตร มะลิรส
3. นางสาวสุธิดา ป้องนอก

โรงเรียนบ้านหว้า : วันนี้ที่บ้านหว้า

โรงเรียนบ้านหว้าเป็นโรงเรียนขยายโอกาสประจำตำบล มีการจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยใช้ปัญหาของชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ เน้นการพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีพัฒนาการอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา มีทักษะความรู้พื้นฐานตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษา “สิ่งแวดล้อมที่ดีส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดี”โครงสร้างการบริหารจัดการการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยจัดให้มีคณะทำงาน 4 ทีม ประกอบไปด้วย ทีมนำ(ผู้บริหาร) ทีมทำ (ครูผู้รับผิดชอบโครงการ) ทีมประสาน(ครูประจำชั้น) ทีมปฏิบัติ(ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ ครูประจำชั้น นักเรียน ชุมชน)

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านหว้าได้สอนวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษาในรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง “เบิ่งหนองอีเอ็น” โดยมีทั้งหมด 7 หน่วย ประกอบไปด้วย

- หน่วยที่ 1 เบิ่งบ้านหว้า
- หน่วยที่ 2 ก้าวหน้าเกษตรกรรม
- หน่วยที่ 3 ศึกษาผลกระทบ
- หน่วยที่ 4 ค้นให้พบทางแก้ไข
- หน่วยที่ 5 ร่วมใจวางแผน
- หน่วยที่ 6 แนวทางสร้างสรรค์
- หน่วยที่ 7 วันแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบรายวิชา ตลอดจนความร่วมมือของชุมชนในการให้ข้อมูล ให้ความรู้และความร่วมมือกันแก้ปัญหาระหว่างนักเรียนและชุมชน

2. โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา เช่น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

3. ภาคีเครือข่ายในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น และองค์การบริหารส่วนตำบลโนนทัน

เป้าหมายในอนาคต

การสร้าง “ทายาท” สิ่งแวดล้อม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรและกิจกรรมเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษา ซึ่งนักเรียนทุกคนจะได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน เพื่อปลูกฝังให้กับนักเรียนที่จะเป็นบุคลากรที่จะอยู่ในชุมชนต่อไปในอนาคต

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “การทำงานด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนไม่ใช่เฉพาะการทำงานในโรงเรียน แต่จะต้องเข้าสู่ชุมชนด้วย โดยผ่านจากตัวนักเรียนเข้าสู่ชุมชน ซึ่งผลที่เกิดขึ้นบางครั้งอาจจะกินเวลานานพอสมควร”

เสียงจากครู “การทำงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนเป็นเรื่องยากที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้สู่นักเรียนเพื่อให้เกิดความรักต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากความตระหนักแล้วยังจะต้องทำให้เกิดความยั่งยืน เพราะคนที่จะสืบสานงานด้านสิ่งแวดล้อมต่อไปคือนักเรียนในปัจจุบัน ซึ่งการทำงานบางครั้งต้องสวนทางกับการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในชุมชน และสวนทางกับกระแสสังคมในปัจจุบัน”

เสียงจากนักเรียน “การทำงานด้านสิ่งแวดล้อมควรจะมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนๆในต่างถิ่นบ้าง เพื่อให้เกิดความรู้กระบวนการ ขั้นตอนการทำงาน สามารถเป็นภาคีเครือข่ายกันได้”

โรงเรียนบ้านหว้า

เลขที่ 136 หมู่ 3 ถนนมะลิวัลย์ ตำบลโนนทัน
อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น 40210
โทรศัพท์ 042-499078
ผู้บริหาร นายสมแพน จำปาหวาย
ครูผู้รับผิดชอบโครงการ
1. นางสาวจิตรติชัย เกษแก้ว
2. นายสายัณห์ วิเศษดี

โรงเรียนบ้านโหล่นสามัคคี : โรงเรียนดีใกล้บ้าน

โรงเรียนบ้านโหล่นสามัคคีเป็นโรงเรียนระดับตำบล เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้บริการพื้นที่ 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านโหล่น หมู่บ้านนายายชี หมู่บ้านชีบน หมู่บ้านห้วยสามกลอง และหมู่บ้านดอนเขาเขียว “โรงเรียนดีใกล้บ้าน” คือ โรงเรียนในอุดมคติสำหรับพื้นที่ต่างจังหวัด การพัฒนาโรงเรียนตามแนวทาง โรงเรียนดีใกล้บ้านนี้ เพื่อขยายความเจริญด้านการศึกษาสู่ทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง เพื่อเอื้อให้เด็กในต่างจังหวัดมีโอกาสได้รับการศึกษาในโรงเรียนที่มีความพร้อม มีศักยภาพทั้งทางด้านวิชาการ ด้านสันทนาการ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยเด็กไม่จำเป็นต้องเข้าไปเรียนถึงในเมือง หนึ่งในแนวทางที่โรงเรียนบ้านโหล่นสามัคคีต้องการพัฒนาตามแบบของโรงเรียนดีใกล้บ้าน ได้ถูกกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ของโรงเรียน นั่นคือ **“โรงเรียนบ้านโหล่นสามัคคี เป็นโรงเรียนดีใกล้บ้าน”**

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

นโยบายโรงเรียน “เก่งดี มีสุข มีความเป็นไทย ห่วงใยสิ่งแวดล้อม”

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โรงเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างหลากหลาย โดยให้เด็กนักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ร่วมเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบร่วมเป็นเจ้าของ เช่น กิจกรรมร่วมเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษาเขตรักษาพันธุ์ป่าภูเขียว ทุ่งกะมัง, การสร้างศูนย์การเรียนรู้ภายในโรงเรียน สร้างศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขุดบ่อเลี้ยงปลา แปลงปลูกพืชผักสวนครัว, สร้างศูนย์การเรียนรู้เกษตรชีวภาพ ทำปุ๋ยหมักจากเศษพืชและผลไม้, การจัดประชุมการส่งเสริมอาชีพสร้างความเข้มแข็ง ในสถานศึกษาสานสัมพันธ์สู่ชุมชน, การทำห้องสมุดยืนอ่านตามบริเวณต้นไม้ทั่วโรงเรียน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. การบริหารงานที่ดี เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้

2. การจัดสรรแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ กระจายงานของทั้งครูและนักเรียนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม

3. การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครูและฝ่ายบริหาร การสร้างความตระหนักให้นักเรียนปฏิบัติได้จริง ทำให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วง ทำให้สภาพแวดล้อมในโรงเรียนร่มรื่น น่าดู น่าอยู่ และน่าเรียน

เป้าหมายในอนาคต

จะปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ที่มีในปัจจุบันทั้งในโรงเรียนและในชุมชน พร้อมทั้งจะเพิ่มเติมแหล่งเรียนรู้ใหม่ๆ ตามภูมิปัญญาชาวบ้าน ให้มีความยั่งยืนสืบไป

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ยินดีมอบนโยบายแก่ครู โดยจัดให้มีการปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม”

เสียงจากครู “ครูทุกคนสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและในชุมชนได้ สามารถถ่ายทอดให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน”

เสียงจากนักเรียน “โรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ได้ดีมาก สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา เช่น เวลาว่างก็สามารถมาเล่นมาเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียนได้”

โรงเรียนบ้านโหล่นสามัคคี

เลขที่ 10 หมู่ 21 ตำบลนางแดด อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ 36210

ผู้บริหาร นายพิษณุ เกลี้ยงไธสง

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายฉลอง อัมพวา
2. นายธงชัย หมู่หัวนา
3. นายประสิทธิ์ แคนชัยภูมิ

โรงเรียนบุ่งคล้านคร :กิ้งก่าภูวัว

โรงเรียนบุ่งคล้านคร เป็นโรงเรียนขนาดกลางที่ตั้งอยู่ในอำเภอขนาดเล็กของจังหวัดบึงกาฬ ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับเนินเขา โดยมี “ภูวัว” คือ ภูเขาที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้และสัตว์ป่า ชาวบ้านที่อาศัยในเขตพื้นที่บุ่งคล้าส่วนใหญ่อพยพมาจากพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม มีความเชื่อในเรื่องประเพณีและพิธีกรรมของชาวอิสาน (ฮีตสิบสองคลองสิบสี่) ใช้ภาษาญ้อ ภูไทย ลาว เป็นภาษาถิ่นทำให้มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย เพื่อเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาของท้องถิ่นและการใช้ประโยชน์จากป่าภูวัวอันทรงคุณค่า เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้เกิดความรัก ความภูมิใจ เห็นคุณค่าของป่าภูวัวและภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์พัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนต่อไป

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนบุ่งคล้านคร ได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง “กิ้งก่าภูวัว” เพื่อทำการศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ ชีวภาพ และการดำรงชีวิตของกิ้งก่า โดยใช้กระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยการสืบค้น สังเกต รวบรวมข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ทั้งยังได้จัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้ อาทิเช่น การปลูกป่า แคมปิ้งธรรมชาติ นักข่าวน้อย มหิงสาสายสืบ และที่สำคัญคือ มัคคุเทศก์ภูวัว ซึ่งนักเรียนและครูร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะครูที่เสียสละและอุทิศตนเพื่อนักเรียน
2. ผู้บริหารที่เข้าใจบทบาทและบริบท
3. องค์กรชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชนที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “เป็นกิจกรรมที่ดีมากทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัว และสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ ที่สำคัญคือมีสำนึกรักบ้านเกิด”

เสียงจากครู “การทำงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน เป็นเรื่องยากที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้สู่นักเรียนเพื่อให้เกิดความรักต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากความตระหนักแล้วยังจะต้องทำให้เกิดความยั่งยืนต่อไป เป็นการสอนที่มีความสุข”

เสียงจากนักเรียน “ทำให้พวกเราได้เปลี่ยนบรรยากาศ พวกเราตื่นเต้น และอยากจะเรียนมาก ทำให้พวกเราได้เรียนรู้เรื่องที่ไม่เคยรู้มาก่อน และได้ค้นหาข้อมูลที่อยากรู้ได้ด้วยตัวเอง”

โรงเรียนบุ่งคล้านคร

เลขที่ 155 หมู่ 2 ถนนบึงกาฬ-บ้านแพง ตำบลบุ่งคล้า อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดบึงกาฬ 38000

โทรศัพท์ 042-499078 โทรสาร 042-499113

ผู้บริหาร นายอุทัย วงศ์อามาตร

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายภิศนุ สุดาทิพย์
2. นางสาวดอกไม้ สุวรรณสาร
3. นายธีระพงศ์ ศรีนอก

โรงเรียนวิจิตราพิทยา

โรงเรียนวิจิตราพิทยาเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่ของทหารและเป็นศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษา โดยโรงเรียนจัดการศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสามารถด้านเทคโนโลยี มีคุณธรรมจริยธรรม โดยบุคลากรมืออาชีพและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่ประชาคมอาเซียน จัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีการจัดการภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่ร่มรื่น สวยงามทั้งภายในห้องเรียนและบริเวณโดยรอบ มีการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลในการบริหารจัดการเพื่อฝึกให้นักเรียนมีความตระหนักและใส่ใจในปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนและชุมชน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ความร่วมมืออย่างดีของครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง

2. โรงเรียนมีเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษากับเทศบาลเมืองวารินชำราบ และเทศบาลตำบลแสนสุข โดยโรงเรียนได้รับความร่วมมือและประสานงานดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ

3. ระบบการบริหารจัดการภายในองค์กร โดยคุณครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ความสำคัญในกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นตามนโยบายของ สพฐ. สพม.

เป้าหมายในอนาคต

1. พัฒนาภูมิทัศน์ จัดบรรยากาศทางการศึกษาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และเอื้อต่อผู้เรียน

2. พัฒนาการบริหารจัดการให้เข้มแข็งทันสมัยและมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง โดยเน้นการประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสร้างความตระหนักให้ผู้ปกครอง และชุมชนเห็นความสำคัญมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “โรงเรียนพร้อมให้ความร่วมมือกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนอีโคสคูล”

เสียงจากครู “พร้อมให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน แต่การดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวทางกรมส่งเสริมฯ ควรประสานงานกับ สพฐ. เพื่อให้เกิดนโยบายจากต้นสังกัดจะทำให้การดำเนินงานลุล่วงและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด”

เสียงจากนักเรียน “ถ้าระบบการบริหารจัดการภายในองค์กรเป็นระบบและคล่องตัว นักเรียนสามารถดำเนินการไปพร้อมกับครูที่รับผิดชอบได้อย่างเต็มความสามารถและเกิดประสิทธิผล”

โรงเรียนวิจิตราพิทยา

เลขที่ 313/11 หมู่ 2 ถนนวารินพิบูล ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ

จังหวัดอุบลราชธานี 34190

โทรศัพท์ 5-321472 โทรสาร 045-324011

ผู้บริหาร นายนพรัตน์ ทองแสง

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางพัชราภรณ์ ทองบ่อ
2. นางสาวสุรัตน์ ภาคแก้ว
3. นายประสงค์ สร้อยเพชร

โรงเรียนสตรีชัยภูมิ : กิจกรรมฟื้นฟูป่าต้นน้ำ

โรงเรียนสตรีชัยภูมิเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 – 6 อดีตเป็นโรงเรียนสตรีประจำจังหวัด ปัจจุบันชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นนักเรียนหญิงล้วน ส่วนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นแบบสหศึกษา โรงเรียนได้เห็นความสำคัญของป่า จึงจัดกิจกรรมปลูกป่าขึ้นทุกปี โดยเริ่มตั้งแต่ปี 2542 ผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์เริ่มแผ่ขยายพื้นที่กว้างออกไปทุกปี ด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดีของทั้งบุคลากรในโรงเรียน คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ โรงเรียนจัดกิจกรรมปลูกป่าโดยเข้าร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อความต้องการที่อยากจะเห็นภูเขาในท้องถิ่นกลับมาเขียวชอุ่มด้วยต้นไม้น้อยใหญ่อีกครั้ง

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 4 : การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

โรงเรียนได้จัดกิจกรรมร่วมปลูกป่าและดูแลแหล่งน้ำตามชุมชนอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำปะทาว, วัดป่ามหาวัน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ, ชมรมเด็กรักนก, กิจกรรมปลูกป่าที่ภูหลง ร่วมกับ ปตท. และเทศบาล และกิจกรรมปลูกป่ากับเครือข่ายที่วัดภูเขาทอง

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ครูและผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำและตัวอย่างที่ดีของนักเรียน

2. ครูมีอุดมการณ์ มุ่งมั่นในการทำงาน มุ่งมั่นที่จะดูแลสิ่งแวดล้อม

3. มีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการในสาระการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนสนใจที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายในอนาคต

1. ร่วมกับชุมชน และองค์กรต่างๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมปลูกป่า ฟื้นฟูป่าต้นน้ำอย่างต่อเนื่อง

2. ขยายเครือข่ายสู่ชุมชน องค์กรรัฐ องค์กรเอกชน ให้มากขึ้นกว่าเดิม

โรงเรียนสตรีชัยภูมิ

เลขที่ 372 ถนนบรรณาการ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ 36000 โทรศัพท์ 044-811162

ผู้บริหาร นายสมชาย คำพิทักษ์

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายวรวิทย์ ตันภิบาล

2. นายชรินทร์ มาบจะบก

3. นางวิไล วรรณบุษปวิช

ภาคกลาง

โรงเรียนตลิ่งชันวิทยา : สนองพระราชดำริงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

โรงเรียนตลิ่งชันวิทยาเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ให้บริการคลอบคลุมพื้นที่ 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลตลิ่งชัน ตำบลสนามคลี ตำบลบ้านโพธิ์ ตำบลสระแก้ว และตำบลไร่รถ โดยมีวิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ **“ภายในปี 2559 ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณธรรม รักการทำงาน รักษ์สิ่งแวดล้อม นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางพัฒนาชีวิตมุ่งสู่สากล โดยครูและบุคลากรมืออาชีพ ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน”** งานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ไม่เพียงแต่ถูกกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนเท่านั้น แต่โรงเรียนยังให้ความสำคัญโดยการบรรจุหลักสูตร และกิจกรรมชุมนุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา อย่างมากมาย

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. มีการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้
   1.1 ว20211 พฤกษศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
   1.2 ท20203 ภาษาไทยกับงานสวนพฤกษศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
   1.3 ว30273 วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. การพัฒนาหลักสูตรเรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ในรายวิชาชีววิทยาพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. การพัฒนาหลักสูตรเรื่อง มนุษย์กับความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ในรายวิชาชีววิทยา 5 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
4. การจัดการเรียนรู้บูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ตาม 5 องค์ประกอบ และ 3 สาระ
5. การจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการจัดการพื้นที่สีเขียวภายใต้โครงการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มีขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การแบ่งเขตพื้นที่ในโรงเรียน จัดทำฐานข้อมูลทางด้านพฤกษศาสตร์ เก็บตัวอย่างพรรณไม้ แจ้งข้อมูลพรรณไม้เบื้องต้น อนุรักษ์พรรณไม้พื้นเมืองหายาก และการจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์พรรณไม้

พันธกิจที่ 4 : การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

โรงเรียนให้บริการวิทยากรทางด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาแก่จังหวัดสุพรรณบุรี ในโครงการเสริมสร้างและพัฒนาเยาวชนสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2557 และ ปี พ.ศ. 2558 การให้บริการจัดค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ทางโรงเรียนตลิ่งชันวิทยามีการพัฒนาวิทยากรพี่เลี้ยงให้มีความรู้และสามารถเผยแพร่ต่อไปได้

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. กำหนดเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษาไว้ในวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. มีการทำ MOU ระหว่างหน่วยงาน
3. มีการนิเทศติดตามเพื่อพัฒนางาน
4. ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน และชุมชน ในการร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนและร่วมกันกำหนดทิศทางในการพัฒนาการศึกษา

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “การดำเนินงานโครงการโรงเรียนอีโคสคูล เป็นโครงการที่ดีและมีความสำคัญ แต่เนื่องจากโรงเรียนมีภาระงานหลายด้านเพื่อเตรียมพร้อมให้เด็กสอบ ONET ทางโรงเรียนจึงต้องมีการบูรณาการการทำงานและจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสม”

เสียงจากครู “การพัฒนาเยาวชนให้มีความตระหนัก มีจิตสำนึกรักษ์และพร้อมที่จะทำงานร่วมกันเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึกที่จะร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม”

เสียงจากนักเรียน “การเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเปิดโอกาสให้พวกเราได้ร่วมกันสำรวจปัญหา คิดวิเคราะห์ วางแผน และร่วมกันปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมโรงเรียน ได้ทำกิจกรรมที่ไม่คิดว่านักเรียนอย่างพวกเราจะได้ทำและทำได้ เช่น การพูดหน้าเสาธง การพูดในหอประชุม”

โรงเรียนตลิ่งชันวิทยา

99 หมู่ 5 ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี รหัสไปรษณีย์ 72230

โทรศัพท์ 035-44431571

ผู้บริหาร นายทำนอง ดวงแก้ว

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายเจษฎา เรืองวิเศษ
2. นางอโนทัย ร่มโพธิ์ภักดิ์
3. นางพัชราวลัย อินทร์สุข

โรงเรียนตาคลีประชาสรรค์ : ตาคลีประชาสรรค์ร่วมใจ ลดใช้พลังงาน

โรงเรียนตาคลีประชาสรรค์เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอตาคลี โดยมีเอกลักษณ์ของโรงเรียน คือ **"มีจิตสำนึกรัก ต.ป. รักษ์สิ่งแวดล้อม"** การดำเนินกิจกรรมตามโครงการ "ตาคลีประชาสรรค์ร่วมใจ ลดใช้พลังงาน" ภายใต้โครงการ "พลังคิด สกิดโลก" ส่งผลให้เกิดเป็นกิจกรรมอีกมากมาย ซึ่งแต่ละกิจกรรมล้วนแต่ได้รับรางวัลที่นำมาซึ่งความภูมิใจของผู้ดำเนินงาน ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้เกี่ยวข้อง เครือข่ายที่ให้การสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ และหนึ่งในความภาคภูมิใจที่สำคัญของทั้งโรงเรียน คือการได้ถูกยกระดับให้เป็น **โรงเรียนสีเขียว**

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

1.1 นโยบายโรงเรียน "มีจิตสำนึกรัก ต.ป. รักษ์สิ่งแวดล้อม"

1.2 วิสัยทัศน์โรงเรียน "ภายในปี 2558 โรงเรียนตาคลีประชาสรรค์ จะเป็นองค์กรอัจฉริยะ บนวิถีความพอเพียง"

1.3 พันธกิจของโรงเรียน "ส่งเสริมการบริหารจัดการด้วยระบบการจัดการความรู้และยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของภาคเครือข่าย และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้สู่สังคมโลก"

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยเกิดเป็นโครงการต่างๆ ได้แก่ โครงการตาคลีประชาสรรค์ร่วมใจ ลดใช้พลังงาน, โครงการพลังคิด สะกิดโลก, โครงการคืนรอยยิ้มใสใสให้สิ่งแวดล้อม ถวายแด่พ่อหลวง ปีที่ 3

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภายใต้โครงการหลัก "ตาคลีประชาสรรค์ร่วมใจ ลดใช้พลังงาน" ทำให้เกิดเป็นกิจกรรมย่อยอีกหลายกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมประชาสัมพันธ์จากใจ ลดใช้พลังงาน เพื่อลดภาวะโลกร้อน, กิจกรรมห้องเรียนสะอาด ประหยัดพลังงาน, กิจกรรมกระดาษเพื่อต้นไม้, กิจกรรมยกห้องเรียนสู่ลานธรรมชาติ, กิจกรรมเชื่อนเจ้าพระยาพาเพลิน เจริญสติปัญญา เพื่อค้นหาแนวทางลดการใช้พลังงาน และกิจกรรม อ่าน คิด เขียน เรียน รู้ ลด การใช้พลังงาน เพื่อลดภาวะโลกร้อน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. การกำหนดนโยบายในการดำเนินงานเหล่านี้ สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการตั้งใจจริงในการทำงานด้านสิ่งแวดล้อม การกำหนดโดยให้ทุกฝ่าย ร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมจัดการและรับผิดชอบแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน โดยมีเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมเป็นตัวตั้ง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง

เป้าหมายในอนาคต

1. มีการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนอีโคสคูล
2. มุ่งเน้น การพัฒนาหลักสูตรต่างๆ
3. ปลูกพืช ผลไม้ สมุนไพร ด้วยวิถีพอเพียงเพื่อจะนำมาอุปโภคบริโภค
4. พัฒนากระบวนการคิด โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร นายกมล วงศ์สุทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน “การทำงานของโรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างงดงาม เพราะร่วมกันกำหนดวิธีการทำงานอย่างบูรณาการโดยยึดพันธกิจทั้ง 4 ด้าน ทำให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลการเรียนรู้เชิงประจักษ์ และทำให้เกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน เนื่องจากทุกคนมีส่วนร่วม มีจิตอาสาและแบ่งปัน” นายกมล วงศ์สุทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกล่าว

เสียงจากครู ครูสุวรรณี พรหมประสิทธิ์ “การเรียนรู้ของนักเรียนได้เกิดขึ้นอย่างประจักษ์ ทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก และเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ”

ครูอรอุมา ภิญโญมหากุล “การสอนโดยการบูรณาการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดกิจกรรมต่างๆตามมาอีกมากมาย เช่น กิจกรรมพลังคิดสกิดโลก การพัฒนาคาร์บอนต่ำและอื่นๆ สามารถช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีแก่เยาวชนและชุมชน นอกจากนี้ยังช่วยลดค่าใช้จ่ายต่างๆของโรงเรียนได้มาก ช่วยลดภาวะโลกร้อน ทั้งยังทำให้โรงเรียน ครู นักเรียนมีความสุขและความภาคภูมิใจ”

เสียงจากนักเรียน เด็กหญิงดาราณี เฮงทรัพย์ “นักเรียนโรงเรียนเรามีการเรียนรู้ด้านพลังงาน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอื่นๆมากมาย ทั้งห้องเรียนสะอาด ประหยัดพลังงาน ห้องเรียนสีเขียว และเมื่อเร็วๆนี้โรงเรียนของเราก็ได้ยกระดับเป็นโรงเรียนสีเขียว หนูภูมิใจในโรงเรียนของหนูมากค่ะ”

เด็กหญิงขวัญจิรา เรียงผา “หนูรู้สึกพึงพอใจที่โรงเรียนจัดกิจกรรมต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อมอย่างหลากหลาย เช่น กิจกรรมแสดงละครสร้างความรู้ ความตระหนักให้น้องๆและชุมชน เรื่องการเก็บขยะ เป็นความรู้ที่ทุกคนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และทำให้หนูมีความรับผิดชอบในหน้าที่มากขึ้น และยังกล้าแสดงออก เป็นผู้นำได้”

โรงเรียนตาคลีประชาสรรค์

เลขที่ 10 หมู่ 1 ถนนพหลโยธิน ตำบลตาคลี

อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ รหัสไปรษณีย์ 60140

โทรศัพท์ 056-262369

ผู้บริหาร นายกมล วงศ์สุทธิ์

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางสุวรรณี พรหมประสิทธิ์
2. นางสาวอรอุมา ภิญโญมหากุล

โรงเรียนวัดถั่วทอง : สารเคมีกับแหล่งน้ำ

โรงเรียนวัดถั่วทองเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เปิดสอนระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 เอกลักษณ์ของโรงเรียน คือ **“โรงเรียนรักษ์สิ่งแวดล้อม”** โรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะในโรงเรียน จึงได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติ แก่ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนน่าอยู่ หมายถึง ภูมิทัศน์ในโรงเรียนที่ถูกจัดให้ร่มรื่น สวยงาม สะอาด และน่าเรียนรู้ เน้นการจัดการระบบในโรงเรียนให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมจิตสาธารณะ ลดการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปา และการประหยัดทรัพยากรต่างๆ

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

มีการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ 7 ขั้นตอน โดยโรงเรียนได้ขยายผลการจัดทำหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา ครบทั้ง 6 ชั้นเรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 คือ

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา 11201 โรงเรียนน่าอยู่
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 รายวิชา 12201 สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รายวิชา 13201 รู้รักษ์โรงเรียนเรา
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชา 14201 น้ำใส...โรงเรียนสวย
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชา 15201 สารเคมีกับแหล่งน้ำ
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชา 16201 เจ้าพระยา..บ้านปทุม

นอกจากนั้น โรงเรียนได้ส่งบุคลากรและนักเรียนเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. การสร้างความตระหนักร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และนักเรียน ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ระหว่างชุมชนและองค์กรต่างๆ

2. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

3. การมีเครือข่ายที่ดี เช่น กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สภาอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี เป็นต้น ล้วนมีส่วนช่วยผลักดันให้การทำงานลุล่วงไปได้ด้วยดี

เป้าหมายในอนาคต

1. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. ขยายเครือข่ายด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพิ่มเติมจากเครือข่ายที่มีในปัจจุบัน เช่น การประปานครหลวง สถาบัน AIT สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปทุมธานี

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร นายปริญญา แช่มชมดาว ผู้บริหารโรงเรียนวัดถั่วทอง “การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ และการบริหารหลักสูตรที่เหมาะสมจะนำไปสู่การสร้างจิตสำนึกแก่นักเรียนและชุมชนอย่างยั่งยืน”

เสียงจากครู ครูคมสันต์ ชาชัย ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 “หลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา ทำให้ครูมีทิศทางที่ชัดเจนในการจัดการเรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีแนวทางและกระบวนการที่สามารถพัฒนาและสร้างความตระหนักแก่นักเรียนอย่างยั่งยืน”

นางชนินทร์พร กอนกระโทก ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1“รู้สึกภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการปลูกฝังจิตสำนึกแก่นักเรียนในเรื่องของการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เด็กเล็กๆ ก็สามารถได้รับการปลูกฝังเรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมได้ตามวัย”

เสียงจากนักเรียน เด็กหญิงกวิตา อนุสรวงศ์ “ดีใจที่ได้เรียนเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา รู้สึกสนุก เพราะได้ทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การสำรวจชุมชน ทำให้ได้รู้สภาพของชุมชนซึ่งบางเรื่องไม่เคยรู้มาก่อน และภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชน และสามารถนำการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้”

เด็กหญิงบุษกล สอนสระคู “ชอบเรียนเรื่องสิ่งแวดล้อม เพราะได้ออกไปเรียนนอกห้องเรียน และเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวอยู่ในชีวิตประจำวัน ภูมิใจที่เป็นเด็กตัวเล็กๆ แต่ได้ช่วยแก้ไขปัญหาของโรงเรียนและชุมชน ถึงจะเป็นปัญหาเล็กๆ ก็ตาม”

โรงเรียนวัดถั่วทอง

เลขที่ 22 หมู่ 3 ตำบลบ้านปทุม อำเภอสามโคก

จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12160

โทรศัพท์ 02-9798521

ผู้บริหาร นายปริญญา แช่มชมดาว

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางสาวเกศรา ศิริจันทร์

2. นายคมสันต์ ชาชัย

โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย : มุ่งสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยเป็นโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่และเป็นหนึ่งในโรงเรียนนำร่องระบบ ISO 14001 มาใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยมุ่งส่งเสริมให้นักเรียน บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์และพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่าและมีประสิทธิภาพ มีความตระหนักและให้ความสำคัญกับโครงการโรงเรียนอีโคสคูล โดยนำเอาแนวคิด Whole School Approach มาเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยได้นำเรื่องการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมมาบูรณาการสอดแทรกในทุกรายวิชาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยให้อิสระกับครูผู้สอนที่สามารถหยิบยกปัญหาหรือสภาพปัจจุบันของโรงเรียนให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์และสังเคราะห์ พร้อมทั้งให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดกิจกรรมนำเสนอผลงานและเผยแพร่สู่เครือข่ายผู้ปกครองและชุมชน กิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้อิสระและมีความหลากในการคิดจะไม่ทำให้เป็นการปิดกั้นการแสดงออกด้านความคิดของผู้เรียน โดยมีครูดูแลและให้ข้อมูลเพิ่มเติม

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ความร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ของสำนักงานเขตพญาไท เครือข่ายผู้ปกครองและหน่วยงานเอกชนที่ให้โรงเรียนเข้าไปทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อาทิเช่น โรงงานอุตสาหกรรมการผลิตปิโตรเลียมและน้ำมัน โรงงานผลิตอาหาร การทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ

2. การเข้าร่วมการอบรมของครูและนักเรียน และการเชิญวิทยากรเพื่อให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยได้จัดแหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่หน่วยงานอื่นๆ สามารถมาศึกษาได้ภายในโรงเรียน

เป้าหมายในอนาคต

1.ประสานการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมของโครงการโรงเรียนอีโคสคูล

2.จัดให้โรงเรียนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมต่อการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชนโดยรอบ และวางเป้าหมายในอนาคตให้มีการออกบริการวิชาการนอกพื้นที่มากยิ่งขึ้น

3. แต่งตั้งคณะผู้รับผิดชอบนับตั้งแต่ระดับผู้บริหารลงมาถึงผู้รับผิดชอบมอบหมายงานให้ปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และติดตามผลการประเมินหลังการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำไปสู่การใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

123/11 ถนนพระราม 6 เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 02-279-2429

ผู้บริหาร นางสุนิดา เดชะทันตตานนท์

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

นายพนม สุมาศร์

เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์ : โรงเรียนรักษ์สิ่งแวดล้อม

โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์ ปัจจุบันเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งอยู่เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร วิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ **"ภูมิใจในไทย ก้าวไกลเทคโนโลยี มีนิสัยรักการอ่าน เน้นประชาธิปไตย พร้อมการมีส่วนร่วม รวมความเป็นเลิศทางวิชาการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สร้างแหล่งเรียนรู้ ยกระดับคุณภาพ ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน"** อัตลักษณ์ของโรงเรียน คือ **"โรงเรียนรักษ์สิ่งแวดล้อม"** แสดงถึงความมุ่งมั่นในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม โรงเรียนจึงได้กำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันของผู้บริหาร ครู และนักเรียนทุกคน รวมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้น่าเรียนรู้ การติดตามดูแลของผู้บริหารทั้งระดับโรงเรียน และระดับเขต เป็นกำลังใจอย่างดียิ่งให้คณะครูและนักเรียนที่ทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ดำเนินการจนสำเร็จลุล่วง ก่อให้เกิดเป็นโครงการต่างๆ มากมาย

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

ปี 2556 โรงเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา วิชาการจัดการขยะ จัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 3, 5 และระดับชั้นอนุบาล 2 โดยเรียนรู้ตามกระบวนการ 7 ขั้นตอน ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 7 หน่วย ได้แก่

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สัตว์
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ขยะ
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อากาศ
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 น้ำ
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ดิน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ต้นไม้ พืชสมุนไพร
- และหน่วยการเรียนรู้ที่ 7 กระดาษ จนเกิดยุวชนตัวเล็กๆที่ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม มีความเข้าใจ จริงจัง จริงใจ ดูแลทรัพยากรธรรมชาติรอบตัวให้มีความสะอาด และปลอดขยะ

พันธกิจที่ 3 : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล
- แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้แก่เด็กเล็กได้ศึกษาถึงระบบนิเวศต่างๆ เช่น แหล่งเรียนรู้สวนผีเสื้อ

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. มีการเตรียมการ วางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

2. ผู้เรียนมีโอกาสคิดเอง ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเอง ทำให้เกิดความสนใจในสิ่งแวดล้อมที่ตัวเองอาศัยอยู่ เด็กมีความสุขกับการเรียนรู้ เกิดทักษะการใช้ชีวิต มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

3. ได้รับการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ จากชุมชนเป็นอย่างดี รวมถึงการได้รับการติดตามนิเทศให้ความรู้จากคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมด้านโรงเรียนอีโคสคูล

เป้าหมายในอนาคต

ปี 2557 โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์ได้บรรจุหลักสูตรวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษาลงในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้มีการปลูกจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เกิดในตัวนักเรียนอย่างยั่งยืนสมดังอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่ได้ตั้งไว้

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “เป็นกิจกรรมที่ดีมากสำหรับนักเรียน อยากให้การทำกิจกรรมมีผลต่อความก้าวหน้าของงานของครูผู้สอนก็จะยิ่งเป็นประโยชน์อย่างมาก”

เสียงจากครู “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นสิ่งที่ดีสำหรับนักเรียนทุกระดับ เป็นภาระงานที่ควบคู่กับงานปกติของครูผู้สอน แต่ด้วยความยืดหยุ่นของชั่วโมงสอนและเวลาเรียน ทำให้ครูบริหารจัดการทุกอย่างได้อย่างดียิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณคณะทำงานทุกท่านที่ทุ่มเทให้กับนักเรียนของเรา”

เสียงจากนักเรียน “มีความสุขกับกิจกรรมนี้มากเพราะเป็นกิจกรรมที่ได้เรียนปนเล่น ไม่เน้นความเครียดทางวิชาการ การลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่มีครูเป็นพี่เลี้ยง ทำให้กล้าคิดและลงมือทำ เป็นกิจกรรมที่ไม่เน้นในเรื่องเก่งหรืออ่อน แต่เป็นการเติมเต็มให้กันและกัน ทำให้เกิดพระเอกและนางเอกนอกห้องเรียน และความรู้ที่ได้ติดตัวสามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิต”

โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์

ซอยเฉลิมพระเกียรติ 48 แขวงดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10250

โทรศัพท์ 02-3280160

ผู้บริหาร นางไพราญ พัฒนอมร

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางอนงค์ จันทรมัย
2. นางอารีวรรณ แก้วศรี
3. นางสายใจ ชื่นนอก

โรงเรียนคลองมะขามเทศ : พืชอาหารพื้นถิ่น

โรงเรียนคลองมะขามเทศเป็นโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งอยู่เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร “แมงลักเชิญจ้า มะเขือมาทำใจน้อย กะเพราอุตส่าห์มาคอย โหระพามาร้องเป็นเพลง สะระแหน่มารำกับพี่ อย่าหลีกอย่าหนี ผักบุ้งโคลงเคลง พริกขี้หนูอย่าเกรงอย่าทำให้เพลงบัวบกจืดจาง” การถ่ายทอดผลงานด้านอีโคสคูล ที่นำเสนอผ่านรูปแบบบทเพลงพื้นบ้าน ของนักเรียนโรงเรียนคลองมะขามเทศ แสดงถึงความสุขที่ได้เรียนได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับอีโคสคูล นอกจากผลงานที่เสนอผ่านบทเพลงแล้ว ยังมีผลงานออกมาในรูปของผลิตผลของพืชผักพื้นถิ่นที่นักเรียนได้ร่วมกันศึกษา ค้นคว้า ลงมือปลูกและคอยดูแลให้เจริญเติบโต งอกงาม

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง พืชอาหารพื้นถิ่น สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 7 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 รอบรั้วริมคลอง
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 คุณค่าพฤกษาอาหาร
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พันธุ์ไม้ที่หายไป
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พันธุ์ไม้พิไลถิ่น
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สร้างสรรค์แนวคิดพิชิตปัญหา
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ปลูกฝันพันธุ์พืชอาหารชุมชน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 นิทรรศการพืชอาหารในท้องถิ่น

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ต้นไม้ พืชผักต่างๆ ในท้องถิ่นที่เคยสูญหายไปเพราะพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยหรือถูกละเลยไป ที่ต้องไปซื้อหาตามท้องตลาด ทั้งสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ทั้งเสี่ยงสารปนเปื้อน ได้ถูกนำกลับมาปลูก ขยายพันธุ์ใหม่อีกครั้ง

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชนให้ความร่วมมือกัน
2. ผู้บริหารให้การสนับสนุนทุกด้านที่ครูต้องการความช่วยเหลือ
3. ผู้บริหารและครูมีการติดตามไปเยี่ยมที่บ้าน
4. ครูได้รับความรู้และการนิเทศติดตามผลจากคณะนิเทศ คณะทำงาน
5. งบประมาณสนับสนุน จาก บริษัท ริโก้ (ประเทศไทย) จำกัด กรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง รวมทั้งความร่วมมือเป็นอย่างดีทั้งด้านการมีจิตอาสา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมายในอนาคต

บรรจุเป็นรายวิชาเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนอีโคสคูล ต่อไป

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ครูผู้สอนมีภาระงานหลายอย่าง บางครั้งทำให้กิจกรรมต้องชะงัก ไม่สม่ำเสมอต่อเนื่อง แต่การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาก็มีประโยชน์ สังเกตจากเสียงสะท้อนของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีความชื่นชมในการดำเนินกิจกรรรมและการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งฝ่ายบริหารก็มีการลงพื้นที่และติดตามการปฏิบัติงานของครูผู้สอนตลอดเวลา ให้กำลังใจและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานทุกประการ”

เสียงจากครู “การเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง พืชอาหารพื้นถิ่น ใช้เวลาทั้งในและนอกห้องเรียน กิจกรรมส่วนใหญ่มีการยืดหยุ่น มีหลักสูตร แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน นักเรียนมีความสุขในการเรียน ได้เรียนรู้นอกห้องเรียน สามารถนำประโยชน์ไปใช้ให้สอดคล้องในชีวิตประจำวันได้”

เสียงจากนักเรียน “ทำให้มีความกระตือรือร้นและมีความสุขที่ได้เรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง พืชพื้นถิ่น มีความภูมิใจที่ได้นำเสนองานอีโคสคูล ในรูปแบบเพลงพื้นบ้าน และมีการเผยแพร่ลงใน Youtube”

โรงเรียนคลองมะขามเทศ

เลขที่ 26 ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 ซอย 44 แขวงดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10250 โทรศัพท์ 02-3280132

ผู้บริหาร นายบุญลือ อุดมผล

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางลาวัลย์ โกสิวาร
2. นางเพ็ญนภา บุญทอง
3. นางรัตนา ประโปตินัง

โรงเรียนงามมานะ (แผน-ทับอุทิศ) : แหล่งน้ำที่ได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมีในครัวเรือน

โรงเรียนงามมานะ (แผน-ทับอุทิศ) สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ **“โรงเรียนงามมานะ (แผน-ทับอุทิศ) เป็นโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาคุณภาพนักเรียน รักษ์สิ่งแวดล้อม และความเป็นไทย พร้อมก้าวไกลสู่ประชาคมอาเซียน”**

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

โรงเรียนกำหนดนโยบายให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากรทุกภาคส่วน ในสถานศึกษาทุกคน และชุมชนโดยรอบโรงเรียน มีความตระหนักและจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาเป็นนโยบาย 3 ข้อ ดังนี้

1. ส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริมการใช้น้ำและทรัพยากรอื่นๆอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนมีหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ “ว15201 แหล่งน้ำที่ได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมีในครัวเรือน” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย 7 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แหล่งน้ำที่ได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมีในครัวเรือน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หนูจำมาศึกษาหาสารเคมี
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความสัมพันธ์และผลกระทบต่อชุมชน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ค้นให้เจอ ช่วยเธอแก้ไข
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สองมือร่วมกัน สานฝันวันน้ำใส
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 สารเคมีจำ ฉันลาก่อน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เธอช่วยฉัน ฉันช่วยเธอ

โรงเรียนได้ดำเนินการตามแนวคิดและกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา (Eco – school) โดยนักเรียนได้เรียนรู้สภาพภูมิสังคมในพื้นที่ ครูผู้สอน ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรและใช้กระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ในการเรียนการสอน

พันธกิจที่ 4 : การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

❍ ชุมชนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น รวมถึงเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

❍ โรงเรียนมีการประชุมผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ชี้แจงนโยบายของโรงเรียน ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. เครือข่ายผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ การวางแผนการเรียนการสอน รวมไปถึงนำข้อเสนอแนะไปใส่ในนโยบาย

2. ชุมชน และเครือข่ายผู้ปกครองมีความเข้มแข็ง และสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายในอนาคต

❍ ไปศึกษาดูงานทั้งในและนอกประเทศเพื่อกลับมาพัฒนางานในโรงเรียนต่อไป

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร นายชาตรี ศรีสุข ผู้อำนวยการโรงเรียน “ในด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียน สู่กระบวนการเรียนรู้ ใช้แนวทางการปฏิบัติ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อปลูกฝังให้เกิดความเข้าใจ เห็นคุณค่า และเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้กระบวนการ 7 ขั้นตอน ที่มีความชัดเจน เข้าใจง่ายมาเป็นแนวทางสร้างความเข้าใจ ยังพบว่าผลสะท้อนของการดำเนินการได้รับผลที่พอใจได้ในระดับหนึ่ง ยังไม่สามารถพัฒนาให้บรรลุสู่ความตระหนักให้เกิดขึ้น และเรียนรู้อย่างยั่งยืนได้ จึงต้องนำกระบวนการดังกล่าวที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ในส่วนของฝ่ายบริหารสถานศึกษา ได้เห็นถึงคุณค่าและมองประเด็นของผลที่จะปรากฏจากการสร้างความตระหนักที่จะเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นพื้นฐานของการคิดสร้างสรรค์สู่การพัฒนาและการรับผิดชอบ กำหนด วางแผน แก้ไขให้เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน จะส่งผลให้เกิดความสุขในสังคมและชุมชนต่อไปในอนาคต จึงขอสนับสนุนและยินดีให้ความร่วมมือ ร่วมพัฒนาตลอดไป”

เสียงจากครู นางสมหมาย เนตรเชวียง “การจัดทำหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Eco – school) ของโรงเรียน ในการดำเนินงาน ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้มีปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้าง เช่น เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนต้องใช้นอกเวลาเรียน การออกไปชุมชน แต่ก็ผ่านไปได้ด้วยดี และได้พัฒนามาเป็นหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษามีการกำหนดเวลาเรียนที่ชัดเจน ด้วยแรงสนับสนุนและให้กำลังใจจากผู้บริหารและความร่วมมือจากคณะครูของโรงเรียนทุกคนเป็นอย่างดี ครูผู้สอนเอง มีความตั้งใจที่จะจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนคิดเป็น แก้ปัญหาได้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รู้จักรักและห่วงแหนในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด ร่วมกับครอบครัว และชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ จะมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนต่อไป”

เสียงจากนักเรียน เด็กชายชุติพน์ ทองเหล็ก “เป็นผู้เรียนที่ได้ความรู้และประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน สนุกกับการเรียนรู้กับชุมชนและเพื่อนๆที่ได้ทำงานร่วมกัน ลงมือคิดแก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติกิจกรรมทั้งในห้องเรียนนอกห้องเรียนที่ชุมชนของเรา ทำให้เรารักชุมชนของเราและร่วมกันรักษาคลองประเวศบุรีรมย์ของเรา โดยที่เราเป็นส่วนหนึ่งที่คอยกระตุ้นคนในบ้านของเราให้ช่วยกันดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมในบ้านและชุมชนของเราและเกิดความภาคภูมิใจมาก”

โรงเรียนงามมานะ (แผน-ทับอุทิศ)

เลขที่ 251 ซอยโรงเรียนงามมานะ ถนนอ่อนนุช แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10250 โทรศัพท์ 02-3213674

ผู้บริหาร นายชาตรี ศรีสุข

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางสมหมาย เนตรเชวียง
2. นางมณีกานต์ สมอุ่มจารย์
3. นางสาวเกษศิรินทร์ ไพโรจน์

โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ : หมู่บ้านเสรีแหล่งเรียนรู้เพื่อชีวิต

โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ตั้งอยู่เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยมีแหล่งเรียนรู้ คือ หมู่บ้านเสรี ที่นี่เป็นชุมชนขนาดใหญ่ เป็นแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม บ้านเรือน ตึกอาคาร ผู้คนและรถยนต์จำนวนมาก ทำให้ชุมชนแห่งนี้มีปัญหาสิ่งแวดล้อมหลายด้าน ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้ชุมชนแห่งนี้เป็นห้องเรียนที่น่าเรียนรู้ ตามนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่มีความมุ่งมั่นจะจัดการแก้ไขปัญหา โดยการส่งเสริมกิจกรรมที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ โดยพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกจากนี้ชุมชนยังเป็นแหล่งเพาะบ่มความผูกพันธ์ ทำให้เกิดความรู้สึกรักและหวงแหนในชุมชนที่ตัวเองอยู่อาศัย

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

1.1 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน “พัฒนาความรู้ ระเบียบวินัย ทักษะกระบวนการ ปลอดยาเสพติด สุขภาพแข็งแรง อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทย ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีทักษะการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง บริหารโดยส่วนร่วม มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน”

1.2 อัตลักษณ์ของโรงเรียน “รักษ์ความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

เปิดสอนหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา “หมู่บ้านเสรีแหล่งการเรียนรู้เพื่อชีวิต” ในสาระการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์

- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา “หมู่บ้านเสรีแหล่งการเรียนรู้เพื่อชีวิต” ว31291, ว31292
- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา “หมู่บ้านเสรีแหล่งการเรียนรู้เพื่อชีวิต” ว32291, ว32292
- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา “หมู่บ้านเสรีแหล่งการเรียนรู้เพื่อชีวิต” ว33291, ว33292

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีการสำรวจสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและบริเวณชุมชน แล้วนำผลการสำรวจนั้นทำโครงงานต่างๆ เพื่อนำมาแก้ไขปัญหา เช่น ถังหมัก EM ระบบน้ำหยด เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำในลำคลองที่เน่าเสีย แต่เนื่องจากแหล่งน้ำเป็นน้ำไหลทำให้การใส่ EM Ball หรือการใส่น้ำ EM น้ำจะถูกบำบัดเพียงแค่บางบริเวณ โดยที่น้ำส่วนใหญ่ยังเน่าเสียอยู่ ถังหมัก EM ระบบน้ำหยดจัดทำเพื่อลดข้อจำกัดของการบำบัดน้ำเสีย ทั้งเรื่องเวลาในเติม EM จากทุกๆ ชั่วโมงมาเป็นเติมสัปดาห์ละครั้ง เดือนละครั้ง ทำให้ประสิทธิภาพในการบำบัดได้ผลดีขึ้น ครอบคลุมพื้นที่กว้างกว่าแบบอื่นๆ

พันธกิจที่ 4 : การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

มีเครือข่ายพี่สอนน้องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปัจจุบันโรงเรียนถือเป็นหน่วยงานหลักในการเป็นแหล่งบริการชุมชนเพื่อจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

การสร้างเครือข่ายชุมชนรอบโรงเรียน เช่น ชุมชนหมู่บ้านเสรี ชุมชนบึงหนองบอน ชุมชนศาลาลอย เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และหาแนวทางในการจัดการร่วมกับนักเรียน

เป้าหมายในอนาคต

1. โรงเรียนสามารถแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมชุมชนได้อย่างยั่งยืน เช่น ปัญหาดินเปรี้ยว น้ำเน่าเสีย

2. ชุมชนจะกลายเป็นชุมชนปลอดขยะ มีสภาพแวดล้อมที่ดี โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ

3. มีการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการพาณิชย์ และส่งเสริมในการจดสิทธิบัตรในสิ่งประดิษฐ์และผลิตภัณฑ์ที่นักเรียนเป็นผู้คิดค้น

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร นางเครือวัลย์ จ้อยศรีเกตุ ผู้อำนวยการโรงเรียน “ให้ความร่วมมือในการทำงานด้านอีโคสคูลอย่างดี โดยสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณ เวลา บุคลากร สถานที่ ตลอดจนบรรจุหลักสูตรอีโคสคูล ไว้ในหลักสูตรโรงเรียน”

เสียงจากครู “ครูมีความเข้าใจโครงการและให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรมต่างๆของนักเรียน เช่น เป็นที่ปรึกษาโครงการ การให้คำแนะนำการสำรวจ การทดลอง เป็นต้น”

เสียงจากนักเรียน “มีความสุข มีความรู้ และมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการ เนื่องจากได้ใช้ความรู้ที่เรียนมาพัฒนาชุนที่ตนอาศัยอยู่”

โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์

เลขที่ 401/2 หมู่บ้านเสรีย์อ่อนนุช ถนนอ่อนนุช 70/1

แขวงประเวศ เขตประเวศ

กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10250

โทรศัพท์ 02-3215355

ผู้บริหาร นางเครือวัลย์ จ้อยศรีเกตุ

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายวีระพงษ์ พิมพ์สาร

2. นางสาวสรัญญา วรรณศิลป์

3. นายธีระพงษ์ จันทร์ยาง

โรงเรียนวัดกระทุ่มเสือปลา : การกำจัดวัชพืชน้ำที่ส่งผลกระทบต่อแม่น้ำลำคลอง

โรงเรียนวัดกระทุ่มเสือปลาเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ลักษณะทั่วไปของชุมชนวัดกระทุ่มเสือปลา เป็นพื้นที่ราบมีคลองไหลผ่าน การใช้ประโยชน์ที่ดินมีทั้งการใช้เพื่อสร้างที่อยู่อาศัย การทำการเกษตรแบบครัวเรือน มีการใช้แหล่งน้ำจากคลองประเวศบุรีรมย์ในการจับสัตว์น้ำเลี้ยงปลา ใช้สัญจร และการค้าขายทางเรือ ซึ่งปัจจุบันจากการสำรวจพบว่าระดับน้ำตื้นเขินเร็วกว่าปกติซึ่งส่งผลให้เกิดน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก มีวัชพืชน้ำขึ้นอย่างหนาแน่น ทั้งต้นกกและผักตบชวา ทำให้น้ำไม่ไหลเน่าเสียส่งกลิ่นเหม็น นอกจากนี้ยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคและสัตว์มีพิษ เช่น งู ยุง หนู เป็นต้น

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ว14021 “การกำจัดวัชพืชน้ำที่ส่งผลกระทบต่อแม่น้ำลำคลอง” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย 7 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 วัชพืชน้ำในชุมชน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สนใจในวัชพืชน้ำ
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ศึกษาถ้วนถี่ความสัมพันธ์และผลกระทบ
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ค้นให้พบทางแก้ไข
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 รวมใจพิชิตปัญหา
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วัชพืชจำลาก่อน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จากการดำเนินโครงการทำให้ลำคลองในชุมชนอยู่ในสภาพที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น ทั้งการสัญจรทางน้ำ การปลูกพืช เลี้ยงปลา สภาพแวดล้อมก็น่าอยู่อาศัยขึ้นจากเดิม ไม่มีกลิ่นเหม็นเน่า สัตว์มีพิษก็ลดลง

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. คนในชุมชน ได้รับรู้และสัมผัสกับปัญหาด้วยตัวเอง ทำให้ทั้งโรงเรียนและชุมชนต่างตระหนักถึงปัญหา และมีจิตอาสาที่อยากจะมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไข

2. โรงเรียนมีทั้งเครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

เป้าหมายในอนาคต

ต้องการขยายเครือข่ายนักเรียนและชุมชนให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไป

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “โครงการอีโคสคูล เป็นโครงการที่สามารถปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนให้กับนักเรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดี”

เสียงจากครู “เข้าใจในสภาพแวดล้อมชุมชนมากขึ้น ได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานจากทุกฝ่าย ทั้งด้านผู้บริหาร คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นอย่างดีเสมอมา ตลอดระยะเวลาที่ได้ดำเนินโครงการ ทั้งครูและนักเรียนได้เรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน ลองผิดลองถูกตามกระบวนการ 7 ขั้นตอน เป็นการปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียนและชุมชนได้อย่างดี”

เสียงจากนักเรียน “ได้รับความรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ได้ไปสำรวจสภาพแวดล้อมของชุมชน และมีความตั้งใจอยากให้ชุมชนสะอาด ลำคลองสามารถใช้ประโยชน์ได้มากขึ้นกว่าเดิม สนุกกับการได้รู้จักวัชพืชในท้องถิ่น ได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม และจะช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนต่อไป”

โรงเรียนวัดกระทุ่มเสือปลา

เลขที่ 21 ซอยอ่อนนุช 67 แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10250

โทรศัพท์ 02-3237274

ผู้บริหาร นายปรีชา แดงขำ

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางรวินันท์ กิจนุเคราะห์
2. นางสาวอนัญญา บุญล้อม
3. นายไพรบูลย์ ยอดทหาร

โรงเรียนวัดตะกล่ำ : น้ำเสียในคลองวัดตะกล่ำ

โรงเรียนวัดตะกล่ำเดิมชื่อ “โรงเรียนประชาบาลประจำตำบลหนองบอน” และได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น “โรงเรียนวัดดอกไม้” จนเปลี่ยนเป็นโรงเรียนวัดตะกล่ำในปัจจุบัน เปิดสอนระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คลองวัดตะกล่ำอดีตถูกใช้ประโยชน์เป็นคลองระบายน้ำของกรุงเทพมหานคร ใช้เป็นเส้นทางคมนาคม เป็นสถานที่เลี้ยงสัตว์ ทำเกษตรกรรม ปัจจุบันมีการทิ้งขยะมูลฝอยจากบ้านเรือน ชุมชนริมคลองและโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยระบายน้ำทิ้งทิ้งขยะ ทำให้น้ำเน่าเสีย มีสีดำและมีกลิ่นเหม็น แหล่งน้ำตื้นเขินจากการทิ้งขยะมูลฝอย สัตว์น้ำลดลง การเปลี่ยนแปลงของน้ำทำให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคน

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

1.1 นโยบายโรงเรียน “สร้างความตระหนักให้นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนเกี่ยวกับการอนุรักษ์และรักษาสภาพแวดล้อม ผ่านโครงการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน, โครงการกิจกรรม 5 ส, โครงการโรงเรียนปลอดภัย, กิจกรรมธนาคารรีไซเคิล”

1.2 วิสัยทัศน์โรงเรียน “ภายในปี 2559 นักเรียนโรงเรียนวัดตะกล่ำเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความรู้ มีทักษะการอ่าน สามารถสื่อสารด้วยภาษาสากล พร้อมเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในประชาคมอาเซียน”

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา 2 รายวิชา ได้แก่

1. หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “น้ำเสียในคลองวัดตะกล่ำ” เป็นกิจกรรมชมรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย 7 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

- หน่วยการเรียนรู้ที่1 น้ำเสียเดินทาง
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ผันผ่านตามกาลเวลา
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ค้นหาวิถีคนริมคลอง
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 มองสถานการณ์ปัญหา
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ค้นหาทางแก้อย่างสร้างสรรค์
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ผูกพันร่วมกันดูแล
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เครือข่ายร่วมแก้ไขอย่างยั่งยืน

2. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “การจัดการขยะชุมชนเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่” สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มุ่งให้นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวันผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมอาสาสมัครอนุรักษ์พลังงาน กิจกรรมลดขยะสร้างบุญ กิจกรรมธนาคารวัสดุรีไซเคิล กิจกรรมการประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้

กิจกรรมสร้างบรรยากาศห้องเรียนและโรงเรียนให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โรงเรียนมีการตั้งกลุ่มอาสาสมัครอนุรักษ์พลังงานและอาสาสมัครพิทักษ์ความสะอาด ที่รวมตัวกันดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมจากโรงเรียนสู่ชุมชน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและสนับสนุนทุกด้าน โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยมีคณะครูนำนโยบายมาปฏิบัติงานให้เป็นรูปธรรมด้วยการบูรณาการความรู้และจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมไว้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2. ความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนรู้ที่สร้างองค์ความรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนในสำนักงานเขต ทำให้เห็นถึงวิธีการและแนวทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3. นักเรียนนำสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เป้าหมายในอนาคต

โรงเรียนมุ่งหวังจะนำหลักสูตรมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียนในทุกระดับชั้น เพื่อปลูกฝังจิตสำนึก และสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร นางวันทนีย์ เรืองทรัพย์ “โครงการโรงเรียนอีโคสคูล เป็นโครงการที่ดี ทำให้ครู–นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการ ขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า หาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมปัจจุบัน แม้ว่ากิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นเพียงกิจกรรมเล็กๆ แต่ให้คุณค่ามากมายต่อกระบวนการคิดของนักเรียน กระบวนการที่ครูและนักเรียนได้ร่วมกันปฏิบัตินี้สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อีกหลายกลุ่มสาระ จึงควรที่จะนำกระบวนการ 7 ขั้นตอนนี้ขยายผลให้ครูผู้สอนในสาระต่างๆ ได้นำไปใช้ และควรทำกิจกรรมให้ลงถึงนักเรียนให้มากที่สุด โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย และพยายามส่งเสริมให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมให้ได้มากเท่าที่สามารถทำได้ รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนนำกิจกรรมและความรู้ที่ได้รับไปขยายผลภายในครอบครัว”

เสียงจากครู นางสาวสิริพรรณ ทองปัสโน “ในฐานะของครูที่ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ 7 ขั้นตอนเพื่อปลูกฝังกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ เรียนรู้และค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง นำไปสู่ความตระหนักและความเข้าใจในปัญหา การหาทางเลือกในการแก้ปัญหา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกันระหว่างกลุ่มเพื่อน กลุ่มคน และกลุ่มชุมชน พบว่า มีสิ่งดีดีที่เกิดขึ้นในห้องเรียนที่มิใช่ห้องสี่เหลี่ยม แต่เป็นห้องเรียนโลกกว้าง มองเห็นการแลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกันของนักเรียน การถกเถียงในปัญหา ความร่วมมือร่วมใจกันทำงาน โดยไม่มีการแบ่งกลุ่มแบ่งฝ่ายระหว่างเด็กเก่งกับเด็กอ่อน ได้เห็นกระบวนการทำงานที่เกิดจากความคิดของเด็กๆ ที่ไม่มีครูคอยชี้แนะ เป็นความคิดสร้างสรรค์ที่ครูคงมองเห็นไม่ได้ง่ายๆ ในห้องเรียน มองเห็นเด็กที่เรียนรู้ได้ช้าในห้องเรียนขึ้นมาเป็นผู้นำ คอยวางแผนการทำงาน และทำได้อย่างดีเยี่ยม เป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ มองเห็นความสุขและความกระตือรือร้นของเด็กๆ ในการเรียนรู้โดยไม่ต้องบังคับให้ทำ แต่สิ่งที่ภูมิใจที่สุด คือ ความตระหนักรู้ในหน้าที่และความรับผิดชอบของตน ของคนที่อยู่ใน

โลกใบนี้ต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น รู้ว่าปัญหาเกิดจากตัวเอง และการแก้ปัญหาก็ต้องแก้ที่ตัวเราเอง การปฏิบัติตนของนักเรียนที่ผ่านการเรียนตามหลักสูตรนี้แม้เพียงเรื่องเล็กๆ เช่น การเก็บขยะที่ตกตามพื้น เป็นสิ่งที่ทำให้ครูรู้ว่าหลักสูตรนี้ได้เพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อมลงในใจของเด็กๆ แล้วและมันจะคงทนตราบนานเท่านาน”

<u>เสียงจากนักเรียน</u> เด็กชายศุภวัฒน์ หอมศรีวิไล “โครงการโรงเรียนอีโคสคูล ทำให้พวกเราสนุกสนานกับการเรียนรู้ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆ ครูและบุคคลในชุมชน ได้คิดวางแผน และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้รู้สึกว่าเราคือผู้ยิ่งใหญ่ สามารถคิดและดำเนินการได้ด้วยตัวเราเอง สามารถเรียงลำดับความคิด และแก้ปัญหาส่วนรวมด้วยสมองและมือของเด็กๆ อย่างพวกเรา และแม้ว่าบางครั้งงานอาจไม่เป็นไปตามที่เราคิด แม้จะเสียใจที่ความคิดเด็กๆ อย่างพวกเราจะถูกปฏิเสธจากผู้ใหญ่ แต่พวกเราก็ดีใจที่อย่างน้อยเราได้ถ่ายทอดความคิดให้ผู้ใหญ่ได้รับรู้ ทำให้ได้เรียนรู้ว่าเราควรปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้สิ่งแวดล้อมรอบตัวเราดีขึ้น และเชื่อมั่นว่าถ้าทุกคนได้เรียนรู้แบบพวกเรา พวกเขาเหล่านั้นจะสามารถอยู่ร่วมกับโลกใบนี้ได้อย่างมีความสุข ขอบคุณผู้ใหญ่ใจดีที่ทำให้เกิดโครงการนี้ขึ้นมา สิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งนี้จะเป็นความตระหนัก เป็นพันธะสัญญาที่เกิดขึ้นในใจ และเราจะมุ่งมั่นทำต่อไปเพื่อโลกอันเป็นที่รักของพวกเรา”

<u>โรงเรียนวัดตะกล่ำ</u>

เลขที่ 35 ซอยเฉลิมพระเกียรติ ร.9 22 ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9
แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
รหัสไปรษณีย์ 10240 โทรศัพท์ 02-3984172
<u>ผู้บริหาร</u> นางวันทนีย์ เรืองทรัพย์
<u>ครูผู้รับผิดชอบโครงการ</u>
1. นางสาวสิริพรรณ ทองปัสโน
2. นางพวรรณตรี จันต๊ะวงศ์

โรงเรียนสุเหร่าจรเข้ขบ (กุลางกูรอุปถัมภ์) : การจัดการขยะและน้ำเสียในคลองตะเข้ขบ

โรงเรียนสุเหร่าจรเข้ขบ (กุลางกูรอุปถัมภ์) ตั้งอยู่ในชุมชนสุเหร่าจรเข้ขบ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พื้นที่ของโรงเรียนอยู่ติดกับมัสยิดย่ามีลุ้ลอิสลาม (จรเข้ขบ) **พื้นที่โดยรอบประกอบด้วย โรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมอัญมณีเจโมโพลิส หมู่บ้านจัดสรร สนามบินสุวรรณภูมิ โรงพยาบาล** มีคลองตะเข้ขบเป็นคลองที่ไหลผ่านชุมชน โดยรับน้ำมาจากคลองประเวศบุรีรมย์ ลักษณะเป็นน้ำนิ่งไหลช้าๆ ฤดูแล้งน้ำแห้งมีขยะลอยขึ้นมาและน้ำมีกลิ่นเหม็น ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากคลองได้

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

1.1 เอกลักษ์ของโรงเรียน “โรงเรียนรักษ์สิ่งแวดล้อม”

1.2 พันธกิจของโรงเรียน

- พัฒนาศักยภาพของครูด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำหลักสูตร Eco-school ไปบูรณาการสอนในทุกระดับชั้นตามความเหมาะสม
- ปลูกและสร้างจิตสำนึก เรื่อง “การจัดการขยะ และการรักษ์สิ่งแวดล้อม” ให้กับนักเรียน ครู บุคลากรทุกคนในโรงเรียน ตลอดจนชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง
- ส่งเสริมให้ชุมชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมตามแต่ปัจจัยจะเกื้อหนุน

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

จัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม “การจัดการขยะและน้ำเสียในคลองตะเข้ขบ” เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โรงเรียนมีการดำเนินการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการจัดการขยะอย่างเป็นระบบ มีการปรับสภาพน้ำเน่าเสียภายในโรงเรียนโดยการน้ำหมักชีวภาพแบบหยดเข้ามาฟื้นฟู มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เหมาะสมกับการเป็นแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เน้นการปฏิบัติจริงของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนทุกคน มีการเผยแพร่ผลงานโครงการต่างๆสู่สาธารณชน ผ่านทางหนังสือพิมพ์และทางรายการโทรทัศน์

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ผู้บริหารเห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนอีโคสคูล

2. มีหลักสูตรที่ใช้สอนอย่างชัดเจน มีการจัดการเรียนการสอน โครงการ กิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริงของนักเรียนจากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เช่น โครงงการชุมชนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม, โครงการรักษ์โรงเรียนรักสิ่งแวดล้อม, โครงการกรุงเทพสะอาดร่มรื่น โครงการศูนย์บริหารขยะมูลฝอยชุมชน

เป้าหมายในอนาคต

ขยายหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชา “อนุรักษ์คลองตะเข้ขบ” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ให้ครบทุกชั้นเรียน นักเรียนทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาร่วมกัน

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์ต่อสังคมในด้านสิ่งแวดล้อม และดำเนินการอย่างถูกต้อง เพราะเริ่มต้นและเน้นให้ความสำคัญกับ “เด็ก” ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของทุกเรื่องในสังคม”

เสียงจากครู “เป็นโครงการที่ดีที่ส่งเสริมให้มีการจัดการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกวิธี เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชนเป็นอย่างดี”

เสียงจากนักเรียน “ได้เรียนรู้การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม เข้าใจวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งในโรงเรียน และชุมชนที่อยู่อาศัยได้เป็นอย่างดี”

โรงเรียนสุเหร่าจรเข้ขบ (กุลางกูรอุปถัมภ์)

เลขที่ 26 ซอยเฉลิมพระเกียรติ์ ร.9 68 ถนนเฉลิมพระเกียรติ์ ร.9 แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

รหัสไปรษณีย์ 10250

โทรศัพท์ 02-3288208

ผู้บริหาร นางสายธาร แสนแก้วทอง

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางสาวเบญจพร บำรุง
2. นางเพลิน รินชัย
3. นายกำธร สัจจโภชน์

โรงเรียนสุเหร่าทับช้าง : การปลูกผักในชุมชนเพื่อพึ่งตนเอง

โรงเรียนสุเหร่าทับช้างเป็นโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งอยู่เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 วิสัยทัศน์ของโรงเรียนคือ **“รักษ์สิ่งแวดล้อม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง”** การเล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของทั้งฝ่ายบริหาร คณะครู จนได้กำหนดไว้เป็นวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ความทุ่มเท อุทิศแรงกายและแรงใจของทั้งครู และนักเรียนที่บางครั้งการเรียนรู้ในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวอาจถูกจำกัดด้วยเวลา และความไม่เอื้ออำนวยของสถานที่ ทำให้บางครั้งครูและนักเรียนต้องสละเวลาว่างเพื่อให้การดำเนินโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบรรลุตามเป้าหมายไปให้ได้

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

1.1 นโยบายโรงเรียน

- บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน ให้เหมาะสมกับโครงการโรงเรียนอีโคสคูล
- ปลูกฝังจิตสำนึก ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์หวงแหนทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชนของตนเอง

1.2 พันธกิจโรงเรียน

- จัดทำหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการปลูกผักในชุมชนเพื่อพึ่งตนเอง
- ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเองอย่างยั่งยืน

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การปลูกผักในชุมชนเพื่อพึ่งตนเอง สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นำไปสอนนักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการปลูกผักในชุมชนเพื่อพึ่งตนเอง ทำให้ผักที่หายไปจากที่เคยบริโภคในชีวิตประจำวัน กลับมามีกินอีกครั้ง อีกทั้งยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย ได้ผักที่ปราศจากสารเคมี ไม่มีอันตรายต่อสุขภาพ

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. การเรียนการสอนตามหลักสูตร การปลูกผักในชุมชนเพื่อพึ่งตนเอง บางครั้งเวลาไม่เอื้ออำนวยทำให้ต้องใช้ช่วงนอกเวลาเรียนสำหรับทำการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นความเสียสละของครูและนักเรียน

2. นักเรียนได้ลงพื้นที่เข้าไปเรียนรู้จากคนในชุมชน มีผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชนเป็นผู้ให้ความรู้และคำแนะนำ เอื้อเฟื้อสถานที่ และลงมือช่วยในการทำงานจริง คนในชุมชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

3. การสนับสนุนเงินทุนและคำแนะนำจาก บริษัท ริโก้ (ประเทศไทย) จำกัด

เป้าหมายในอนาคต

นักเรียนและคนในชุมชนสามารถแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ชื่นชมครูผู้สอนและนักเรียนที่สามารถทำกิจกรรมนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดี ทั้งที่ภาระงานครูเยอะมาก แต่ก็ยังสามารถผ่านไปได้ด้วยดี โดยสังเกตจากพฤติกรรมการทำงาน การพูดคุยกับนักเรียน ผู้ปกครอง และคนในชุมชน”

เสียงจากครู “ต้องยอมรับว่าไม่ใช่เรื่องง่ายและไม่ใช่เรื่องยาก สำหรับการจัดทำโครงการโรงเรียนอีโคสคูลเลย เนื่องจากครูผู้สอนมีภาระงานหลายอย่าง บางครั้งทำให้กิจกรรมไม่สม่ำเสมอ ไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากสภาพปัญหาหลายด้าน แต่ต้องขอบคุณคณะทีมงาน บริษัท ริโก้ (ประเทศไทย) จำกัด ที่คอยให้ทุนและช่วยเหลือสนับสนุน จนสำเร็จลุล่วง”

เสียงจากนักเรียน “มีความสุข รู้สึกสนุก มีความสามัคคีและกระตือรือร้น ที่ได้เรียนรู้นอกห้องเรียน ได้พบปะพูดคุยกับผู้เฒ่าผู้แก่ ได้ความรู้ปนความสนุกสนาน”

โรงเรียนสุเหร่าทับช้าง

เลขที่ 247 ถนนมอเตอร์เวย์ แขวงประเวศ

เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10250

โทรศัพท์ 02-3682054

ผู้บริหาร นายชาญ มอทิพย์

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางสาวปราณี คุ้มม่วง

2. นางสาวทัศนีย์ ศรีแก้ว

โรงเรียนสุเหร่าทางควาย : การปลูกพืชสวนครัวเพื่อเพิ่มแหล่งอาหารในครอบครัว

โรงเรียนสุเหร่าทางควาย สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร อยู่ริมคลองประเวศบุรีรมย์ เริ่มก่อตั้งโดยอาศัยอาคารของมัสยิดทางควายเป็นที่ทำการสอน ใช้ชื่อโรงเรียนว่า โรงเรียนประชาบาลตำบลประเวศ2 (สุเหร่าทางควาย) ปัจจุบันเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 – ป.6 ระดับอนุบาลมีจำนวน 4 ห้อง ระดับประถมศึกษาจำนวน 12 ห้องเรียน โดยมีเอกลักษณ์ของโรงเรียนคือ “รักษ์สิ่งแวดล้อม”

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

1.1 วิสัยทัศน์โรงเรียน “มุ่งสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพชั้นนำ และเป็นแบบอย่างด้านรักษ์สิ่งแวดล้อม สานต่อภูมิปัญญา บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชน”

1.2 พันธกิจของโรงเรียน ข้อที่ 5 “จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้เห็นความสำคัญและรักษาสิ่งแวดล้อม”

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่อง “การปลูกพืชสวนครัวเพื่อเพิ่มแหล่งอาหารในครอบครัว” โดยมีผู้บริหารสนับสนุนและให้คำชี้แนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีหลักสูตรและแผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะนักเรียนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้ตามขั้นตอนของกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา 7 ขั้นตอน ทำให้เกิดทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักการวางแผนการทำงาน เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนตามแนวทางอีโคสคูล

พันธกิจที่ 4 : การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการเพิ่มแหล่งอาหารที่เป็นพืชผักสวนครัว ทั้งเมล็ดพันธุ์และวิธีการเพาะปลูก วิธีการทำปุ๋ยจากธรรมชาติ วิธีการทำสารกำจัดแมลงจากสมุนไพร ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเองที่บ้าน และมีการสร้างเครือข่ายไปยังครอบครัวที่อยู่ใกล้เคียง ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรของเอกชนและองค์กรของรัฐ ได้แก่ บริษัท ริโก้ (ประเทศไทย จำกัด), มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ฝ่ายพัฒนาชุมชน ฝ่ายสิ่งแวดล้อม ฝ่ายโยธา สำนักงานเขตประเวศ, เกษตรตำบลจากเขตลาดกระบัง ศูนย์การเรียนรู้วิถีชุมชนและกล้วยไม้ณัฐนิชา

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมมีความชัดเจนและดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

2. การทำงานร่วมกันเป็นทีมของครูและบุคลากรในโรงเรียน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชนสุเหร่าทางควาย ปราชญ์ชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

3. ความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกฝ่าย การประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างต่อเนื่องทุกรูปแบบ ทำให้มีเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมที่กว้างขวาง

เป้าหมายในอนาคต

- พัฒนาหลักสูตรขยายสู่ทุกระดับชั้น เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ทั่วถึง
- เพิ่มพื้นที่สีเขียว ให้มากขึ้น

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “การได้เป็นจุดเล็กๆในการจุดประกายสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นในเด็ก และต่อยอดสู่การสร้างพลเมืองรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นความภาคภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่และรับผิดชอบต่อสังคมและที่สำคัญยิ่งคือ การได้ร่วมกับชุมชนในการสร้างโรงเรียนของชุมชนอย่างแท้จริง”

เสียงจากครู “ได้ผลิตสื่อ/นวัตกรรม โครงการ กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ได้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน มีความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ครูได้ทำงานร่วมกัน ได้เห็นถึงความเป็นหนึ่งเดียวด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพราะในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานทุกโครงการ ทุกกิจกรรม มีการสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเสมอ เช่น การจัดคอนเสิตรุ้งกินน้ำ ที่ร่วมกันจัดงานทุกขั้นตอนเป็นเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้ประสานงานกับโรงเรียนเครือข่าย รวมทั้งมีโอกาสออกไปสัมผัสวิถีชีวิตของชุมชนและได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี”

เสียงจากนักเรียน “ได้เรียนรู้ตามกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา ได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ร่วมกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากประเด็นการศึกษาของหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาและกิจกรรมอื่นๆ ที่ทำนอกเหนือจากการเรียนในหลักสูตร ได้เรียนรู้ภูมิหลังของชุมชน ทั้งจากครูและจากชาวบ้าน ทำให้รู้สึกรักในสิ่งแวดล้อม รักโรงเรียน รักคุณครู รักเพื่อน รักชุมชน สุเหร่าทางควาย ได้รับความรู้ต่างๆ และสามารถนำไปปรับใช้กับชีวิตจริงของตนเองได้”

โรงเรียนสุเหร่าทางควาย

เลขที่ 365 ซอยอ่อนนุช 59 ถนนอ่อนนุช แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10250

โทรศัพท์ 02-3215704

ผู้บริหาร นางการุณัย เทียนรุ่งโรจน์

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางจุฑามาศ อาจวิชิต
2. นางบุศรินทร์ ลิ้มเจริญ
3. นายนวยศ ถาโคตร

โรงเรียนสุเหร่าบ้านม้า : ผักเพื่อชีวิต

วิสัยทัศน์ของโรงเรียนสุเหร่าบ้านม้าคือ **“มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้มีความตระหนักในสิ่งแวดล้อมศึกษาร่วมพัฒนาสิ่งแวดล้อมโลก”** โรงเรียนเปิดสอนระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งอยู่ระหว่างชุมชนสุเหร่าบ้านม้าเกาะบนและเกาะล่าง มีถนนมอเตอร์เวย์ตัดผ่าน เมื่อความเจริญเข้ามา การดำเนินชีวิตก็เปลี่ยนไป จากเคยทำการเกษตร ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ไว้บริโภค ปัจจุบัน พื้นที่กลับถูกปล่อยทิ้งร้างว่างเปล่า บางที่ก็ถูกขายไปเนื่องจากได้ราคาสูง ผู้คนหันมาบริโภคผักจากตลาดสดเนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกลดน้อยลง ทั้งยังสะดวกรวดเร็วกว่า แต่ปัญหาที่ตามมาคือสารปนเปื้อน ทำให้คนในชุมชนเจ็บไข้ได้ป่วยมากกว่าเดิม

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

“รักษ์โลกรักษ์สิ่งแวดล้อม” อัตลักษณ์ของโรงเรียน ที่เป็นเสมือนสิ่งย้ำเตือนและคอยผลักดันให้ครูต้องมีศักยภาพ มีองค์ความรู้ในการถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ตามแนวทางการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผักเพื่อชีวิต เปิดสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โดยแบ่งออกเป็น 7 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บ้านชุมชนน่ามอง
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ประโยชน์คุณค่าของผักเพื่อชีวิต
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ผักนั้นสำคัญไฉน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ปัญหาที่น่าคิด
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 แนวคิดเด่นเน้นทำได้
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ปลูกผักจากใจ
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 นำเสนอ

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปลูกถั่วงอกในขวดพลาสติก, การปลูกต้นอ่อนทานตะวัน, ปลูกต้นหอมบนปากขวดพลาสติก และมีการแจกแผ่นพับร่วมรณรงค์ให้ผู้ปกครองปลูกผักกินเอง นอกจากนี้ผลผลิตยังแบ่งจัดจำหน่ายในโรงเรียนแล้วนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น ก๋วยเตี๋ยวลุยสวน จำหน่ายในงานการกุศลที่มัสยิดอัลอาลาวี บ้านม้า

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. อัตลักษณ์ของโรงเรียนที่คอยกระตุ้นครู

2. นักเรียนเองเป็นผู้ขยายผลต่อไปยังผู้ปกครอง และชุมชน

เป้าหมายในอนาคต

มีการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาต่อยอดเพิ่มเติม โดยการนำผลผลิตที่ได้มาเป็นส่วนผสมในการทำขนมเบเกอรี่ เช่น ขนมปัง ขนมเค้ก เพื่อจัดจำหน่ายในโรงเรียนให้กับผู้ปกครอง ตลอดจนร้านค้าที่สนใจผลิตภัณฑ์ เพื่อนำไปจำหน่ายในราคาถูก

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร นายวินัย จ้อยศรีเกตุ ผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหร่าบ้านม้า “เป็นโครงการที่เสริมทักษะชีวิตของผู้เรียน ครู บุคลากร ชุมชน ขยายผลต่อถึงชาติบ้านเมือง และประชาคมโลก เป็นวิถีชีวิตที่ทุกภาคส่วนควรให้ความสำคัญ ผลของการใช้และทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นการตัดวงจรความเป็นอยู่ของมนุษย์ให้ขาดความสมดุล เราจึงต้องตระหนักและลงมืออย่างจริงจังในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีอย่างถาวร การให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้แต่เยาว์วัย จะส่งผลให้เกิดคุณลักษณะ ลักษณะนิสัยที่ดีติดตัวไปตลอด สามารถขยายผลไปสู่ผู้อื่นได้ในอนาคตได้”

เสียงจากครู ครูอภิรดี มาลีพันธุ์ “หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผักเพื่อชีวิต (Vegetable for Life) ที่โรงเรียน คณะครูได้ร่วมจัดทำขึ้น สามารถปลูกฝังนักเรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมที่จะร่วมพัฒนากิจกรรม จนทำให้ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ต่อตนเอง ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและ ร่วมเผยแพร่ในชุมชน ต่อไป” ครูอภิรดี มาลีพันธุ์

เสียงจากนักเรียน เด็กหญิงธิตาพร บุญมาเลิศ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 “การทำงานอีโคสคูล สอนให้เรารักษ์สิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม เช่น ที่โรงเรียนของหนู ให้ความสำคัญกับการปลูกพืชผัก เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผักที่ปลูกก็ปราศจากสารเคมี รับประทานก็ทำให้ร่างกายแข็งแรง นับว่าโครงการนี้ดีมากอยากให้มีทุกปี”

โรงเรียนสุเหร่าบ้านม้า

เลขที่ 174 ถนนคู่ขนานมอเตอร์เวย์ แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

รหัสไปรษณีย์ 10250 โทรศัพท์ 02-3682899

ผู้บริหาร นายวินัย จ้อยศรีเกตุ

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางอภิรดี มาลีพันธุ์
2. นางฟูร์อยดา มูซอเฮต
3. นางสาวขวัญฤทัย กมลแก้ว

โรงเรียนสุเหร่าบึงหนองบอน : รักษ์คลองหนองบอน

โรงเรียนสุเหร่าบึงหนองบอนเป็นโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งอยู่เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 โครงการปลูกผักปลอดสารพิษ ผลผลิตจากเด็กนักเรียนและคุณครูโรงเรียนสุเหร่าบึงหนองบอน ถูกนำมาทำเป็นของฝากสำหรับผู้ที่มาติดต่อเยี่ยมชมโรงเรียน เป็นสินค้าสำหรับจัดจำหน่ายเมื่อมีงานนิทรรศการ เป็นอาหารสำหรับนักเรียนและคณะครูในโรงเรียน โดยอาศัยพื้นที่เล็กๆ ภายในบริเวณโรงเรียน ริมรั้วบ้าง พื้นที่ว่างเปล่าบ้าง นอกจากสุขภาพที่ดีที่ได้รับอาหารที่เป็นประโยชน์แล้ว ผักเหล่านี้สร้างความภาคภูมิใจแก่เด็กนักเรียน และคุณครูโรงเรียนสุเหร่าบึงหนองบอนเป็นอย่างยิ่ง

ผลงานที่โดดเด่น

พันธกิจที่ 1 : นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

1.1 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน “ภายในปี 2559 มุ่งพัฒนาระบบการศึกษาให้ก้าวไกล ก้าวทันโลกเป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ ควบคู่คุณธรรม สำนึกความเป็นไทย ร่วมใจกับชุมชน เพื่อเป็นพลเมืองที่มีคุณค่า พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน”

1.2 พันธกิจของโรงเรียน “พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลขององค์กรโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่า และอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและสิ่งแวดล้อม”

พันธกิจที่ 2 : การจัดกระบวนการเรียนรู้

เปิดสอนรายวิชาเพิ่มเติม ว15210 รักษ์คลองหนองบอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 7 หน่วย ดังนี้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ต้นกำเนิดน้ำเสีย
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ค้นหาต้นเหตุของปัญหาน้ำเสีย
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนริมคลองหนองบอน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาคลองหนองบอน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 วางแผนแก้ไขใส่ใจคลองหนองบอน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ร่วมกันรักษาดูแล
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เสนอทางออกคลองหนองบอนสดใส

พันธกิจที่ 3 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ใช้พื้นที่ริมรั้วโรงเรียนมาทำแปลงเกษตร ปลูกผักสวนครัวไว้บริโภคด้วยฝีมือนักเรียน อีกทั้งนำความรู้ไปถ่ายทอดแลกเปลี่ยนให้แก่ชุมชน มีการนำไปปฏิบัติต่อที่บ้าน ผักที่ปลูกก็นำมาบริโภคเอง ทำให้ได้ผักที่สะอาดปลอดภัย และช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย ที่เหลือนำมาแบ่งปันแก่เพื่อนบ้าน และเป็นของฝากแก่ผู้ที่มาเยี่ยมชมโรงเรียน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ความร่วมมือร่วมแรง ความเอาใจใส่ ความเสียสละ ของผู้บริหาร คณะครู และผู้ปกครองทุกคน องค์กรเอกชน ชุมชน และหน่วยงานรัฐ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือติดตามดูแล จนส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ จึงทำให้โครงการโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาสำเร็จได้อย่างดียิ่ง

เป้าหมายในอนาคต

จะพัฒนาโครงการในทุกๆ ด้าน อย่างไม่หยุดนิ่ง หากพบปัญหาใหม่ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมก็จะร่วมมือกับทุกฝ่ายเพื่อแก้ไขปัญหา

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงจากผู้บริหาร “ทำให้พื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดถูกใช้อย่างคุ้มค่า โดยการปลูกพืชผักเพื่อบริโภคเอง และได้รับประทานผักที่ปลอดภัย จากกิจกรรมดังกล่าวทำให้เด็กเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติงานจริง จากการเอาใจใส่ช่วยชี้แนะจากคณะครู ชุมชน เครือข่าย ร่วมให้ความรู้และร่วมเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษานอกสถานที่ จนทำให้กิจกรรมอีโคสคูล ประสบความสำเร็จอย่างน่าภาคภูมิใจ”

เสียงจากครู “รู้สึกดีใจที่ได้ร่วมกิจกรรมโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา ได้ความรู้ใหม่ๆ จากการอบรมเพิ่มเติมเพื่อนำมาถ่ายทอดให้แก่นักเรียน เห็นนักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะคิด แสดงออก สิ่งที่ได้รับถือเป็นความภาคภูมิใจสูงสุดที่เห็นนักเรียนมีความสุข ควบคู่ไปกับการเรียนรู้”

เสียงจากนักเรียน “รู้สึกตื่นเต้นที่ได้ปลูกผักรับประทานเอง ด้วยเมล็ดผักที่ตนหามาได้ ตั้งแต่พรวนดิน พักดิน โปรยเมล็ดพันธุ์ลงไปในแปลง รู้สึกสนุกที่ได้ทำให้พื้นที่ข้างโรงเรียนกลายมาเป็นพื้นที่ปลูกผัก มีความสุขในการทำและสนุกกับการปลูก”

โรงเรียนสุเหร่าบึงหนองบอน

เลขที่ 67 ซอยอ่อนนุช 70 ถนนอ่อนนุช-ลาดกระบัง
แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
รหัสไปรษณีย์ 10250 โทรศัพท์ 02-3212604

ผู้บริหาร นายทวีศักดิ์ น้อยดี

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

1.นายชัยณรงค์ ขันผักแว่น
2. นางพรอุมา ศรีสุทธิพงศ์
3. นายจตุรงค์ ศิริเลิศ

ภาคผนวก

หลักการพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน: Eco-school

โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ใช้หลักการ “การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน” หรือ Whole School Approach for Environmental Education เป็นแนวคิดหลักในการพัฒนาโรงเรียน อันประกอบด้วยพันธกิจ 4 ด้าน เพื่อให้โรงเรียนได้ใช้วิเคราะห์ พัฒนา และบริหารจัดการเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของการสร้าง “พลเมืองสิ่งแวดล้อม”

พันธกิจที่ 1: นโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ สามารถดำเนินการได้หลายระดับ ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับหมวดวิชา และชั้นเรียน ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสนับสนุนพันธกิจด้านอื่นๆ ให้ประสบความสำเร็จหรือพัฒนาโรงเรียนได้ทั้งระบบ ซึ่งเป็นพันธกิจที่ขึ้นตรงกับผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ

พันธกิจที่ 2: การจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นพันธกิจที่จะสร้างความยั่งยืนให้แก่โรงเรียนและตัวนักเรียน สามารถดำเนินการโดยใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา ทั้งในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงต้องออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชนที่นักเรียนอาศัย

พันธกิจที่ 3: การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พันธกิจด้านนี้ เน้นการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อจัดการเรียนรู้ “ทางอ้อม” ให้กับผู้เรียน เพราะสามารถเป็นตัวอย่างและเป็นต้นแบบที่เป็น “วิถีปฏิบัติ” ปกติในโรงเรียนให้ขยายผลไปสู่บ้านและชุมชนของนักเรียนได้ เช่น พฤติกรรมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมทั้งการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

พันธกิจที่ 4: การมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของเด็ก ทั้งบุคลากรฝ่ายต่างๆ ในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน และโรงเรียนกับชุมชนภายนอก

ข้อมูลโรงเรียน

โรงเรียน	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
ภาคเหนือ		
1. โรงเรียนชุมชนบ้านป่าสักน้อย	236 หมู่ 12 ตำบลป่าสัก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 57150	053-955041
2. โรงเรียนเชียงแสน อาคาเดมี	190 หมู่ 6 ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 57150	053-777314
3. โรงเรียนดาราวิทยาลัย	196 ถนนแก้วนวรัฐ ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000	053-241039,
4. โรงเรียนบ้านทุ่งฟ้าฮ่าม	187 หมู่ที่ 5 ตำบลโยนก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 57150	-
5. โรงเรียนบ้านน้ำมิน	98 หมู่ 6 ตำบลแม่ลาว อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา 56110	-
6. โรงเรียนบ้านเมืองชุม	269 หมู่ 5ตำบลเมืองชุม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย 57210	
7. โรงเรียนบ้านศรีกองงาม	หมู่ 10 ตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 57150	-
8. โรงเรียนบ้านสันธาตุ	341 หมู่ 4 ตำบลโยนก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 57150	052-029600
9. โรงเรียนพานพิทยาคม	ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย 57120	053-721512
10. โรงเรียนแม่จันวิทยาคม	ถนนพหลโยธิน ตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย 57110	053-771787
ภาคใต้		
11. โรงเรียนบ้านท่าขาม	หมู่ 4 ตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77140	-
12. โรงเรียนปะทิววิทยา	หมู่ที่ 7 ตำบลบางสน อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร 86160	077-591043
13. โรงเรียนเมืองกระบี่	83 ถนนศรีตรัง แขวงกระบี่ใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 81000	075-663646
14. โรงเรียนอนุบาลกระบี่	หมู่ 7 ถนนกระบี่-ท่าเรือ ตำบลไสไทย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 81000	075-620844
15. โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน	30 ถนนเจ้าฟ้า ตำบลวิชิต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต 83000	076-375708
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
16. โรงเรียนขามแก่นนคร	100 หมู่ 15 ถนนกสิกรทุ่งสร้าง ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000	043-241720
17. โรงเรียนบ้านต้องโคกกะแซ	289 หมู่ 2 ตำบลบ้านต้อง อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ 38150	042-436845
18. โรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยางเรียน	หมู่ 7 ตำบลโสกก่าม อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ 38150	081-7391106
19. โรงเรียนบ้านหว้า	136 หมู่ 3 ถนนมลิวัลย์ ตำบลโนนทัน อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น 40210	042-499078
20. โรงเรียนบ้านโหล่นสามัคคี	10 หมู่ 21 ตำบลนางแดด อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 36210	-
21. โรงเรียนบุ่งคล้านคร	155 หมู่ 2 ถนนบึงกาฬ-บ้านแพง ตำบลบุ่งคล้า อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดบึงกาฬ 38000	042-499078

โรงเรียน	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
22. โรงเรียนวิจิตราพิทยา	313/11 หมู่ 2 ถนนวารินพิบูล ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190	045-21472
23. โรงเรียนสตรีชัยภูมิ	372 ถนนบรรณาการ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ 36000	044-811162
ภาคกลาง		
24. โรงเรียนตลิ่งชันวิทยา	99 หมู่ 5 ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี 72230	035-44431571
25. โรงเรียนตาคลีประชาสรรค์	10 หมู่ 1 ถนนพหลโยธิน ตำบลตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ 60140	056-262369
26. โรงเรียนวัดถั่วทอง	เลขที่ 22 หมู่ 3 ตำบลบ้านปทุม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี 12160	02-9798521
27. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย	123/11 ถนนพระราม 6 เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400	02-279-2429
เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร		
28. โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์	ซอยเฉลิมพระเกียรติ 48 แขวงดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250	02-3280160
29. โรงเรียนคลองมะขามเทศ	26 ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 ซอย 44 แขวงดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250	02-3280132
30. โรงเรียนงามมานะ (แผน-ทับอุทิศ)	251 ซอยโรงเรียนงามมานะ ถนนอ่อนนุช แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250	02-3213674
31. โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์	401/2 หมู่บ้านเสรีย์อ่อนนุช ถนนอ่อนนุช 70/1 แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250	02-3215355
32. โรงเรียนวัดกระทุ่มเสือปลา	21 ซอยอ่อนนุช 67 แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250	02-3237274
33. โรงเรียนวัดตะกล่ำ	35 ซอยเฉลิมพระเกียรติ ร.9 22 ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10240	02-3984172
34. โรงเรียนสุเหร่าจรเข้ขบ (กุลางกูรอุปถัมภ์)	26 ซอยเฉลิมพระเกียรติ ร.9 68 ถนนเฉลิมพระเกียรติ์ ร.9 แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250	02-3288208
35. โรงเรียนสุเหร่าทับช้าง	247 ถนนมอเตอร์เวย์ แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250	02-3682054
36. โรงเรียนสุเหร่าทางควาย	365 ซอยอ่อนนุช 59 ถนนอ่อนนุช แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250	02-3215704
37. โรงเรียนสุเหร่าบ้านม้า	174 ถนนคู่ขนานมอเตอร์เวย์ แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250	02-3682899
38. โรงเรียนสุเหร่าบึงหนองบอน	67 ซอยอ่อนนุช 70 ถนนอ่อนนุช-ลาดกระบัง แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250	02-3212604

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
49 พระราม 6 ซอย 30 ถนนพระราม 6 กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ : 0-2298-5628-9 โทรสาร : 0-2298-5629
www.deqp.go.th